Madrid de hükûmet kuvvetlerinin taarruzu tardedildi

AKŞAM

Milletler Cemiyetinin bu ayın onunda toplanması muhtemel

Sene 19 — No. 6512 — Fiatı her yerde 5 kuruş

ÇARŞAMBA — 2 KÂNUNUEVVEL 1936

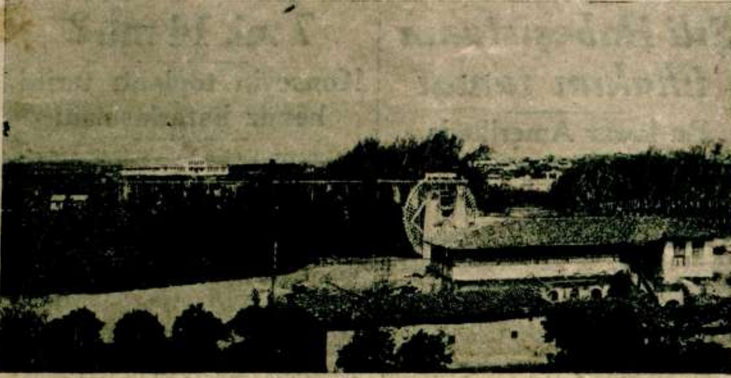
Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Sancak Türklerine hatır ve hayale gelmiyen tazyikler yapılıyor

Kanlarının son damlasını akıtıncaya kadar Türklerle boğuşacaklarmış

Suriye Vatanî partisinden Sadullah Cabirî Istanbulda Türklere ve Türk gazetecilerine söylediği mülâyimane ve dostane sözlerinin hilâfına harekete geçti

Hatay Türkleri bir beyanname neşrederek, intihabata iştirak etmemekle bütün sancaklıların Suriyeden ayrı bir varlık olduklarını bütün cihan önünde bir kere daha ispat ettiklerini bildirdiler

Antakyadan bir görünüş

Ankara 1 (Hususî muhabirimizden) — İntihabat esnasında Sancakta bulunarak Beyruttan avdet etmiş bir zatın buraya gönderdiği hususî bir mektupta şu malûmat vardır:

Sancak delegesi Düryo, mutesarrıf Hünsü ve Barazi Türkler aleyhindeki şiddetlerini gün geçtikçe arttırmakta ve azıtmaktadırlar. Suriye vatanî partisinden bazıları da tahrikâtı arttırmışlardır.

Bunlardan Sadullah Cabiriye Suriyeliler, Esedüşşimal (Şimal aslanı) demişlerdir.

Sadullah Çabiri İstanbulda iken Türklere ve Türk gazetecilerine söylediği mülâyimane ve dostane sözlerin hilâfına olarak Türk aleyhtarlığına

(Devamı altıncı sahifede)

Sancak davası

Hükûmetimiz bugünlerde Milletler Cemiyetine müracaat edecek

Ankara 1 (Telefon) — Fransa hükûmetinin Antakya ve İskenderun meselesinin milletler cemiyetince tetkiki hakkındaki teklifinin hükûmetimizce kabul edildiği malûmdur. Bu meselenin milletler cemiyectinde görüşülmesi için bazı formalitelerin ikmal edilmesi icabetmektedir.

Her iki hükûmetin müştereken milletler cemiyetine müracaat edebilecekleri gibi ayrı, ayrı da müracaatta bulunabilirler. Bu müracaatın bugünlerde yapılacağı anlaşılıyor.

Milletler cemiyeti asambilesi fevkalâde olarak ve İtalya meselesini görüşmek üzere kânunuevvelin 10 unda toplanacaktır. Hatay meselesinin de ayni toplantı ruznamesine alınıp alınmıyacağını kestirmek biltabi şimdi mümkün değildir.

Erzincan ovası sulanıyor

Ankara 1 (Telefonla) — Nafıa vekâleti Erzincan ovasının sulanması için etüdlere başladı. Yapılacak projeye esas olacak ilk tedkikler için bir mühendis, üç fen memurundan mürekkep bir heyet gönderildi.

Ovanın sulanmasında Fırat ırmağından istifade edilecektir.

Yunan kralı dün Yavuzu ziyaret etti

Amiralimiz Yunan başvekili şerefine Yavuzda bir ziyafet verdi

Yunan kralının motörde alınmış bir resmi

Atina 1 (Sureti mahsusada giden muharririmizden) — Kral Jorj bugün yanında veliaht prens Pol ve yaverleri olduğu halde saat 11,30 da Yavuzu ziyaret etmiştir. Kralın bu ziyaretini haber alan halk kesif bir kütle halinde rıhtımı doldurmuştu. Kral, Türk - Yunan bayraklarile süslenmiş olan iskeleden halkın alkışları arasında istimpotuna binmiş ve sahilden ayrılmış, birbirinin yakınında duran Yavuz ve Avaroftan karşılıklı atılan 21 pare topla selâmlanmıştır.

Samajesteyi amiralımız Şükrü Okan iskelenin üst tavasında donanma erkânı ile birlikte istikbal etti. Bu esnada Yavuz bandosu Yunan marşını çalıyordu. Kral, resmi selâmı yapan silâh endaz müfrezesini teftiş ettikten sonra kıç güvertede nizam safında dizilmiş olan ve kendisine takdim olunan Yavuz sübaylarının ayrı ayrı ellerini sıkarak samimî iltifatta bulunmuştur.

Amirallık salonunda bir müddet istirahattan sonra sa majeste, amiral ve Yavuz erkânile birlikte gemiyi ve taretleri gezmişlerdir. Sa majeste mürettebat tarafından yapılan millî oyunlarımızı zevk ile seyrettikten sonra aynı merasimle ve yine 21 top atılmak suretile teşyi olunmuştur. Bir saat kadar süren bu ziyaret esnasında majeste, donanmamız hakkında takdirlerini beyan etmişler ve amiralımıza teveccüh göstermişlerdir.

Atina 1 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Majeste kral ikinci Jorj Türk amiral gemisi Yavuzu ziyaret etmiş ve iki filonun tayfasile Falerde toplanan halk tarafından alkışlanmıştır.

Türk amiralı saat 13 de Yavuzda başbakan M. Metaksas şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir. Ziyafette amiral Sakelleryu ile diğer yüksek rütbeli Yunan zabitleri hazır bulunmuşlardır.

Bu akşam askerî klübde Türk amiralı ve zabitleri şerefine büyük bir ziyafet verilecektir. Ziyafette başbakan ve diğer bakanlardan başka Yunan bahriyesine mensup 89 zabit, kara

(Devamı altıncı sahifede)

Hava taarruzlarına karşı

Her tarafta umumî sığınaklar yapılacak

Zehirli gazları bulmaya mahsus teşkilât vücuda getirilecek

Memleket, hava tehlikelerine maruz kalmak bakımından muhtelif mıntakalara ayrılacak

Askerî mükellefiyet haricindeki bütün halk sıhhî imdad heyetlerinde vazife alacaklardır

Ankara 1 (Hususî muhabirimizden) — Dahiliye vekâleti tarafından hazırlanmakta olduğu yazılan «hava hücumlarına karşı sivil korunma kanunu lâyihası projesi» son şeklini almıştır.

Proje bugünlerde başvekâlete verilecektir. Haber verildiğine göre hükûmet, ehemmiyeti aşikâr olan bu projeyi pek yakında Büyük Millet meclisine verecek ve prjenin müstacelen müzakere edilmesini meclisten isteyecektir.

(Devamı onuncu sahifede)

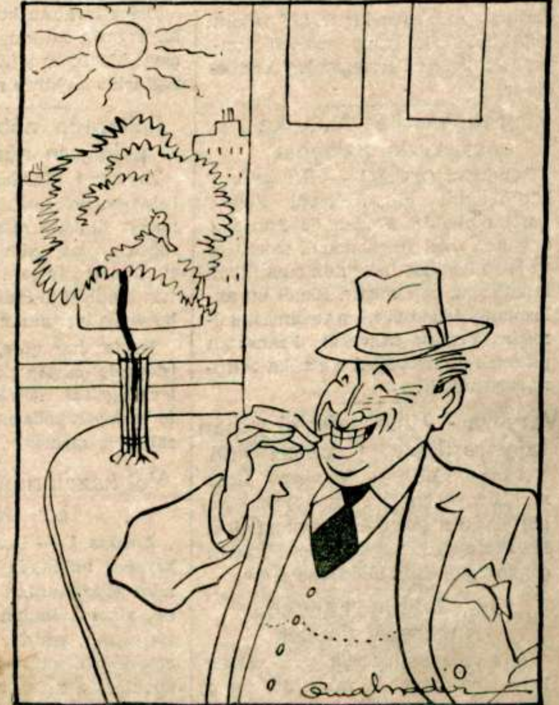

Yukarıda Pariste her mahallede mevcut umumî sığınaklardan biri, aşağıda gaz maskelerini takan halk

Bir memurun iki dünyası !...

Ayın 30 uncu günü!...

Ayın 1 inci günü!...

Son dakika

Kristal Palas yangınında zarar çok büyük

Parçalanan aynaların gürültüsü millerce uzaktan işitilmiş

Londra 1 (A.A.) — Meşhur Crystal (Kristal) palas, dün akşam çıkan bir yangın neticesinde kâmilen harab olmuştur. Kristal Palas, Londranın meşhur abidelerinden biri idi. Felâketin sebepleri, henüz malûm değildir.

Yangın, binanın merkezinde çıkmış ve müthiş bir terrake ile düşüp parçalanan aynaların çıkardığı gürültü millerce mesafeden duyulmuştur.

Bütün itfaiye kuvvetleri, civardaki evleri kurtarmak için yangın mahalline koşmuşlardır. Yangının alevlerinden bazıları yüz metreye kadar yükselmiştir.

Londra 1 (A.A.) — Kristal palasın şimal cenahında bir yangın çıkmıştır. Nüfusça telefat yok ise de itfaiyenin bütün gayretlerine rağmen, televizyon tesisatı tamamiyle harab olmuştur. Muazzam Orag da harab olmuştur.

Meşhur kuşhanede bulunan cinsleri nadir yüzlerce kuş serbes bırakılmıştır.

Sarayın orkestrası, yangının çıktığı anda prova yapmakta idi. Mızıkacılar, kaçmak için ancak fırsat bulabilmişlerdir.

Londra 2 (Akşam) — Kristal palastaki yangının sebebi belli değildir. Bina az bir paraya sigortalı idi. Bu sebeple zarar büyüktür.

Kristal palas 825 metre uzunluğunda büyük bir bina idi. Holünün uzunluğu 500 metre idi. Bu bina 1854 de Kraliçe Viktorya tarafından açılmıştı. Açılma resminde Üçüncü Napolyon, Abdülâziz, İran şahı diğer bir çok rical bulunmuştu. Seksen senedenberi burada şenlikler yapılıyordu. Son senelerde yalnız konser veriliyordu. Bahçe ve oyun yeri çok rağbet görüyordu. Zarar bir milyon İngiliz lirasından fazladır.

Bu Sabahki Telgraflar

Ingiltere, Fransa tavassut edecekmiş

Almanyanın Ispanyaya 5000 kişi gönderdiğ iddia ediliyor

Paris 1 — Gazetelerin yazdığına göre, İngiltere ve Fransa İspanyada dahilî harbe nihayet vermek için tavassutta bulunacaklardır. Papalık makamının da bu teşebbüse yardım etmesi muhtemeldir. Bir kaç hafta evvel böyle bir teşebbüs bir netice veremezdi. Halbuki şimdi Madrid önündeki güçlükler yüzünden Franko hükûmetinin de tavassutu iyi karışlaması muhtemeldir.

Gazeteler iki tarafın da bitgin bir halde olduğunu yazıyorlar. Ami du Peuple diyor ki: «General Franko işgal ettiği vilâyetlerde asker toplayamıyor. Fasta da daha ancak beş on bin kişi bulabilir. Bundan başka silâhı da azalmıştır. Diğer taraftan Sovyet Rusya, Almanya ve İtalyanın yardımlarının da önü alınmak üzeredir. Bu hususta yalnız Almanya biraz güçlük çıkarıyor.»

SEVİLE 5,000 ALMAN GELECEKMİŞ

Londra 1 — Kadiksten asilerin elinde olan Sevile 2000 ile 5000 arasında Alman geldiği iddia ediliyor. Bunlar sivil elbiseli idi. Maamafih bunların askerî teşkilât halinde oldukları ve herhangi bir surette techiz edildikleri sabit olursa İngiltere bunu teessürle karşılayacaktır.

Gösterilen takyidat nazarı dikkate alınırsa bu gönüllülerin İspanyaya varmaları için Alman hükûmetinin hususî kolaylıklar gösterdiği tahmin olunabilir. İngilterenin, bu havadis dolayısile, İspanya hakkındaki endişeleri artmıştır. Maamafih Fransız gönüllülerinin de arasıra mühim miktarda olarak Fransız - İspanyol hududunu geçtikleri hatırlatılıyor.

ALMANYADA İKİ CEREYAN

Paris 1 — Oeuvre gazetesi yazıyor: Almanyada doktor Şaht ve ordu ile M. Hitler arasında İspanya meselesinde ihtilâf vardır. Doktor Şaht Alman maliyesinin şu sırada macera politikasına aslâ müsaid olmadığını söylemiştir. Millî Müdafaa nezareti de İspanyada açıktan açığa müdahlenin umumî bir harbe sebebiyet vereceği mütalâasındadır.

SON MUHAREBELER

Madrid 1 — Resmî tebliğe göre asiler merkez cephesinde tazyiklerine devam etmişlerdir. 20 tayyare mevzilerimizi bombardıman etmiştir. Hasar yoktur. İkinci bir hücum yapmak istemişlerse de 25 tayyaremizin hücumu üzerine kaçmışlardır.

Şimal cephesinde hükûmet kuvvetleri taarruza geçmişler, birçok mevkileri işgal etmişlerdir.

Paris 1 — Asilerin tebliğine göre Madrid cephesinde hükûmet kuvvetlerinin taarruzları tardedilmiştir.

Orta Avrupada nüfuz mıntakaları

Biri alman, diğeri italyan olmak üzere iki mıntaka çizilmiş!

Londra 1 (A.A.) — **Havas ajansı muhabirinden:**

Londra siyasî mahafili, M. Hitler ile M. Cianonun son görüşmeleri esnasında merkezî Avrupayı biri Alman ve diğeri İtalyan olmak üzere iki nüfuz mıntakasına ayırmış olduklarını beyan eylemektedir.

Birinci mıntaka, Çekoslovakyayı ihtiva etmektedir.

Siyasî müşahidler, Amiral Hortynin İtalyaya giderken Yugoslavyaya uğraması esnasında Macar - Yugoslav münasebatında hasıl olduğu görülen selâhtan ehemmiyetle bahsetmektedirler.

Londra diplomasi mahafili, Macaristanın halihazırda Alman siyasetini takib etmekten ziyade İtalyan siyasetini takib etmeği tercih eylemekte bulunduğunu beyan etmektedir. Görünüşe nazaran, Peşte, Macaristanın Almanyanın tevessü plânına kurban gitmesinden korkmaktadır. Bu mahafil, İtalyanın daha ziyade itimad telkin etmekte olduğunu beyan eylemektedir. Çünkü:

1 — İtalyanın Macaristan ile müşterek hududu yoktur,

2 — İtalyan siyaseti Macar zimamdarları tarafından daha müdebbirane addedilmektedir. Macar zimamdarları, Avrupada bir ihtilâf vukuu takdirinde İtalyanın vaziyet almıyarak ihtiyatlı davranacağı fikrindedirler.

Fransa ile Amerika arasında anlaşma

Londra 2 (Akşam) — Nevyorktan bildirildiğine göre Ünayted Presin Paris muhabiri Fransa ile Amerika arasında malî ve ekonomik meseleler ve harp borçları hakkında esas itibarile anlaşma yapılmıştır. Şimdi bu anlaşmanın kâğıd üzerine yazılması kalmıştır. Fransız başvekili Fransanın pazarlık etmiyeceğini Amerika sefirine söylemiştir.

Varşova - Atina seferini yapan tayyare düştü, yolcuları öldü

Atina 1 (A.A.) — Varşova - Atina servisini yapan Leh tayyaresinin bugün öğleden sonra Atina yakınındaki Malakasaya düştüğü ve içindekilerin çoğunun öldüğü bildirilmektedir

Vali 7 birincikânunda Ankaraya gidecek

Ankarada toplanacak olan valiler konseyine İstanbul valisi de davet edilmiştir. Vali, 7 birincikânunda Ankarada bulunacaktır.

Fransız kabinesi düşecek mi?

Komünistler itimat reyi vermezse kabine çekilecek

Paris 1 (A.A.) — Popüler gazetesi mühim bir baş yazısında komünist partisi genel sekreteri M. Torezin pazar akşamı Sent Etyen'de söylediği nutukta: «Halk cephesi mukadderatının bir kabinenin mevcudiyetine bağlı olmadığını beyan ediyoruz.» sözlerini işaretliyerek komünistleri kendilerine terettüb eden mesuliyeti yüklenmeğe davet ediyor. Popüler, Humanite gazetesi dün akşamki yazısında nutkun bu kısmını noktalarla geçtiğini işaretle diyor ki:

«Acaba bu noktalar neden kondu?. Acaba komünist partisinin neşir vasıtası o kadar mühim ve parlâmentoda olsun siyasa âleminde olsun acı akisler uyandıracak olan bir beyanatı tekrar neşirden mi çekindi? Gelecek cuma hükûmetin haricî politikası mebusanda konuşulacaktır. Komünistler bu politikada kendilerine düşen mesuliyeti yüklenmelidirler.

M. Blumun beyanatına bakılırsa komünist grupu hükûmet aleyhine rey verdiği takdirde ara yekûnu her ne olursa olsun hükûmet istifa edecektir. Şurası bilinmelidir ki, eğer başvekil düşürülmek isteniyorsa, asıl iktidar mevkiini terkedecek olan bizzat sosyalist partidir.»

Diğer taraftan bugünkü Humanite M. Torezin nutkundaki mahzuf parçayı «bir takım tefsirlere meydan verdiği için» kaydiyle neşretmektedir.

Ankarada nöbet bekleyen polislerin nöbet saatleri

Ankara 1 (Telefon) — Kışın nokta bekleyen polislerin çektikleri zorluk nazarı dikkate alınmış ve polislerin soğuktan mümkün olduğu kadar korunmaları için yeni bir usul bulunmuştur. Emniyet müdürlüğü alâkadarlara bu yolda bir tamim göndermiştir.

Bu tamime göre, merkezlerde yazı işlerinde çalışan polisler gece nöbetlerine iştirak edecekler, bu suretle nokta bekleyen polislerin nöbet saatleri azaltılmış olacaktır.

Yol kazalarına karşı mühim bir tamim

Ankara 1 — Dahiliye vekâleti yol kazaları hakkında vilâyetlere bir tamim göndermiştir. Tamimde ehliyetsiz, alkol kullanan şoförlerin sanattan men'i, şehirler arasında işliyen otobüslerin şehirler haricinde yolcu almalarına müsaade edilmemesi ve bu işte ihmali olanların şiddetle cezaya çarptırılması bildirilmektedir.

Balıkçılar kongresi

İktisad vekilinin nutku ile dün açıldı

Ankara 1 (A.A.) — Balıkçılık kongresi bugün iktisad vekili Celâl Bayarın bir nutku ile açılmıştır.

Balıkçı murahhaslarile mütehassıslarının ve süngercilerin iştirak ettikleri kongrenin bu toplantısında saylavlar, millî müdafaa, maliye, gümrük ve inhisarlar, ziraat sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletleri ve İş, Ziraat ve Sümer bankaları mümessilleri ve iktisad vekâleti alâkadar daireleri reisleri de bulunmakta idiler.

Celâl Bayarın açılış nutkundan sonra, kongre reis vekillikleri, umumi kâtip ve kâtipleri seçilerek, teknik ve teşkilât encümenleri ayrılmış ve rapor okunmuştur.

Bundan sonra kongre, Cumhur reisi Atatürke, B. M. meclisi reisi Abdülhâlik Rendaya ve başvekil İsmet İnönüne heyeti umumîyenin tazimlerinin arzını karar altına almıştır.

Kongre müteakip toplantısını encümenler mesaisinin neticesinde yapacaktır.

Encümenler bugün öğleden sonra kendilerine tevdi edilmiş bulunan meseleler üzerinde çalışmalarına başlamışlardır.

30 bin ton çimento

Satış fiatini maliye vekâleti kararlaştıracak

Ankara 1 (Telefonla) — Ankara memurin kooperatifi tarafından hariçten ithal edilecek otuz bin ton çimentonun tonundan üç lira gümrük resmi alınması Vekiller heyetince kararlaştırılmıştır. Satış fiati Maliyece tesbit edilecektir.

İtalya ile ticaret anlaşması müzakeresi bitmek üzere

Ankara 1 (Telefnla) — Gelen malûmata göre İtalya ile akdedeceğimiz yeni ticaret anlaşması müzakereleri bitmek üzeredir. Yeni anlaşmada iki memleket arasındaki ticareti inkişaf ettirecek yeni hükümler bulunacaktır. Bir habere göre yeni anlaşma ile takas usulü kaldırılacaktır.

Demir ve çelik fabrikası mukavelesi Imzalandı

Ankara 1 — Karabükte inşa edilecek demir ve çelik fabrikası hakkındaki mukavele bu gece İktisad vekili ile şirket mümessili tarafından imzalanmıştır. Fabrika dünyanın en modern vesaitine malik olacak, bedeli, sekiz senede Türk malı satılmak suretile ödenecektir.

İlk kadın müfettişimiz

Ankara 1 — Kimyager bayan Faize, İktisad vekâleti müfettişliğine tayin edilmiştir. Bayan Faize ilk kadın müfettişimizdir.

Şili Habeşistanın ilhakını tanıdı

Bu karar Amerikada büyük protestolara sebeb oldu

Roma 1 — Şili hükûmeti Habeşistanın ilhakını ve İtalyan imparatorluğunu tanımıştır. Şili sefirinin dün hariciye nezaretine verdiği itimadname «İtalya kralı ve imparatoru» diye başlamaktadır.

Buenos-Aires 1 (A.A.) — Diplomasi mahafili, Şili hükûmetinin Amerika ittihadı konferansının arifesinde Habeşistanın İtalya tarafından ilhak edilmesini tanımasını protesto etemktedir.

Vaşington 1 (A.A.) — Cenubî Amerika diplomasi mahafili, Şili hükûmetinin kararından dolayı hayret izhar etmekte ve bu kararın Milletler cemiyeti mukavelenamesine ve Saavodra Lamas mukavelenamesi ile Montevideo mukavelenamesine muhalif olduğunu beyan eylemektedirler.

ŞİLİNİN HAREKETİ AMERİKADA NASIL TELÂKKİ EDİLİYOR?

Buenos Aires 1 (A.A.) — Şili hükûmetinin Habeşistanın ilhakını tanıdığı hakkında Romadan gelen haber, Amerika konferansının toplantısı arifesinde diplomatik mahafilde büyük hayret uyandırmıştır. Şurasını kaydetmek lâzımgelir ki Şili dış işleri bakanı daha birkaç gün evvel bu tanımayı yalanlamıştı. Eğer tanımak keyfiyeti tahakkuk ederse, Şilinin bu kararı, yine Şilinin Amerika hükûmetleri ile imzaladığı pakta muhalif bir hareket olarak telâkki edilecektir.

Amerikada bir nümayiş

Bir çok kimseler Alman sefarethanesi önünde bağırdılar

Vaşington 1 (A.A.) — Alman sefarethanesi önünde Nazizm aleyhine yapılan bir nümayiş dolayısile elli kişi tevkif edilmiştir.

Nümayişçiler, on dakika süren bir geçid resmi yapmışlar ve polis, ancak bunların Almanya ve M. Hitler hakkında hasmane bir takım bağrışmalar yaptıkları zaman müdahalede bulunmuştur.

Zabıta tevkif edilmş olan eşhastan ekserisinin Baltimoredan gelmiş bulunan grevci deniz amelesi olduğunu beyan etmiştir.

Amiral Horti Peşteye döndü

Viyana 1 (A.A.) — Macar naib hükûmeti amiral Horthy, gece yarısı Peşteye hareket etmiştir.

7 mi, 14 mü?

Konseyin toplantı tarihî henüz kararlaşmadı

Cenevre 1 (A.A.) — Milletler cemiyeti konseyi azasından bazıları, konseyin içtima tarihinin 7 ve yahut 14 kânunuevvel olarak intihab edilmesini teklif etmiş olan M. Avenole cevap vermişlerdir.

Çin ile Yugoslavya, 7 kânunuevvel tarihini intihab etmişler, Sovyet Rusya ile İsveç, tarih tesbit etmemişlerdir. Letonya ile Şili, 14 kânunuevvel tarihini intihab etmişlerdir. 9 devlet henüz cevab vermemiştir. Bunlar meyanında Fransa ve İngiltere de vardır.

Londra 1 — Konseyin 7 birincikânunda toplanacağı tahmin ediliyor. Röyer ajansı içtimaın 10 birincikânunda yaprlacağını haber veriyor.

İTALYA MÜMESSİL GÖNDERECEK Mİ?

Roma 1 (A.A.) — İtalyanın Milletler cemiyeti konseyinin yakında aktedeceği içtimaa mümessil gönderip göndermiyeceği henüz malûm değildir

Öğrenildiğine göre İtalyanın hattı hareketi, diğer büyük devletlerin hattı hareketlerine bağlı olacaktır.

Belçika ordusu

Yeni kanun lâyıhası meclise verildi

Brüksel 1 (A.A.) — Mebusan meclisi müdafaanın tanzimi için hazırlanan kanun lâyihasını müzakereye başlamıştır. Kanun projesine göre askerî hizmet piyade için 18 ve diğer sınıflar için 12 aydır.

Harbiye nazırı general Denis düşmanın seri bir seferberliğe mani olacak bir harekette bulunamamasını temin edecek derecede kuvvetli olmak lüzumuna işaret etmiştir. Herhangi bir anî taarruza karşı gelmek için motörlü kuvvetler lâzımdır. Orduda Fransız ve Flaman lisanları müsavi surette kullanılacaktır.

Sovyetler birliği yeni kanunuesasî projesi kabul edildi

Moskova 1 (A.A.) — Sovyetler kongresi, tam bir ekseriyetle sürekli alkışlar ve «yaşasın Stalin» sadaları arasında Sovyetler birliği yeni kanunu esasisi projesini kabul etmiştir. M. Stalinin başkanlığı altında bulunan 220 âzalık bir komite, muaddel katî projeyi tanzime memur edilmiştir.

Kömür yakan vasıtalar sergisi marta bırakılacak

Ankara 1 — Kömür yakan vasıtalar sergisinin açılış günü 26 marta bırakılmıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA.

Hükûmet konağı ve mekteb binaları

Bir kaç gün evvel Ankara muhabirimizin bildirdiği iki haber üzerinde biraz durmak istiyoruz: Dahiliye vekilinin başkanlığında toplanan belediyeler imar heyeti şehirlerin su vaziyetini tetkik etmiş ve nüfusu 10 binden yukarı olan yirmi altı şehirde sıhhî ve modern su tesisatı yapılmasına karar vermiştir. Muhabirimizin verdiği malûmata göre bu tesisat 938 senesi sonuna kadar da bitirilecektir.

Temiz suya kavuşacak bu yirmi altı bahtiyar Türk şehrine gıpta etmedim dersem yalan söylemiş olurum.

Zavallı İstanbullular buna nasıl gıpta etmesinler ki, dünyanın en nefis kaynak sularını ihtiva eden bir şehirde yaşadıkları halde, hilesiz ve temiz olduğuna yüzde yüz emin olarak bir bardak su içebilmek zevkinden mahrumdurlar. İstanbul gibi geniş hududlu bir şehrin iyi su ihtiyacını fennî ve modern tesisat ile temin edebilmek epeyce büyük bir iş olduğuna şüphe yoktur. Ancak cumhuriyet devrindenberi, evvelden hayal sandığımız muazzam işlerin pek âlâ başarıldığını görmeğe alışık bulunduğumuz için İstanbul suları meselesine bir türlü çare bulunamamasını gayritabii görüyoruz.

Muhabirimizin verdiği diğer bir habere göre de hükûmet binası olmıyan vilâyet ve kaza merkezlerini tesbit etmekte olan dahiliye vekâleti, bu tesbit işi bittikten sonra hazırlanacak listeleri nafıa ve maliye vekâletlerine verecek ve 937 yılı bütçesine bu binaların yapılması için tahsisat koyduracaktır.

Avrupa memleketlerinde, meselâ Fransada, en küçük şehirlerde ve hatta köylerde bile yerin ehemmiyetile mütenasip temiz bir belediye dairesi, bir mektep ve hastane, ta uzaktan seçilebilecek surette, göze çarpar. Temiz bir binanın içindekilerin çalışma tarzı üzerinde büyük tesiri olduğuna şüphe yoktur. Kırık dökük, pejmürde ve pis bir yerde çalışmak mecburiytinde olanlardan verimli mesai beklemek hemen hemen boştur. denebilir.

Dahiliye vekâletinin bu çok güzel teşebbüsü münasebetile mektep binaları için de bir temennide bulunmak isteriz. Mektep bakımından bina meselesinin ehemmiyeti daha büyüktür. İstanbulda bile bir çok mektepler hâlâ derme çatma binalardadır. Memleketin bu ihtiyacını az zaman içinde karşılaşmanın devlet bütçesinde maarife ayrılan tahsisat ile mümkün olamıyacağı aşikârdır, ancak ihtiyaç tesbit edilerek senelere taksim edilir ve her sene mümkün olduğu kadarı yaptırılırsa bir müddet sonra her Türk mektebi kendisine göre bir yeni binaya yerleşmiş olur. Mektepler için bina meselesi o derece mühimdir ki kanaatimizce salaş nevinden köhne bir binada mektep açmaktansa hiç açmamak ve binası yapılıncıya kadar beklemek müraccahtır. Hükûmet konağile beraber mektep binası ayni zamanda yükselebilirse manzara hemen değişecek, şehirlerimiz gözlerimize daha mamur, daha şirin görünecektir.

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Halk hamamı

Belediye Mahmutpaşa hamamını ne yapacak?

Mahmudpaşa hamamı bir borçtan dolayı icra marifetile satılığa çıkarılmıştı. Bu hamam, İstanbulun en eski binalarından biridir. Şehrimizdeki eski ve tarihî eserler hakkında tedkikatta bulunan şehircilik mütehassısı M. Proste bu hamamın diğer bir ele geçmesini ve belki de yıkılmasını doğru bulmamış, Belediye namına satın alınmasını tavsiye etmiştir.

Mütehassıs bu hamamın kıymetinde o kadar ileri gitmiştir ki Ayasofya hamamına tercih ettiğini bildirmiştir.

Mütehassısın gösterdiği bu lüzum üzerine Mahmudpaşa hamamının icradaki müzayedesine Belediye de iştirâk etmiş ve hamam Belediyenin üzerine kalmıştır. Şimdi hamama ait ferağ muamelesi tapuda yapılacaktır.

Hamamın tapusu alındıktan sonra hamam ne suretle kullanılacaktır? İlk önce hamamın bir müze olarak kullanılması düşünülmüş, fakat Ayasofya hamamının sergi yeri olarak kullanılması muvafık görülmüş olduğundan Mahmudpaşa hamamının da sergi ve yahut müze haline konulması doğru görülmemiştir.

İstanbulda halkın ihtiyacını karşılıyacak temiz ve konforlü alaturka hamamların günden güne azaldığı göz önüne alınmış ve Mahmudpaşa hamamının ıslah edilerek temiz ve ucuz bir halk hamamı haline konulması daha doğru görülmüştür.

Hamamın tapuca muamelesi bittikten sonra Belediye bu hususta katî kararını verecektir.

Otomobil kazaları

Bir şoför kendi kullandığı otomobilin altında kalıyordu

Bekir adında bir şoför dün otomobilini hızla sürerek Şişli caddesinden geçerken karşıdan gelen şoför Mahmudun otomobiline çarpmıştır. Çarpaşmada iki otomobilin ön tarafları parçalanmıştır. Zabıta kaza etrafında tahkikat yapıyor.

Dün bir şoför kendi idare ettiği otomobilin altında kalmaktan güçlükle kurtulmuştur: Şoför Ahmed, Beyazıddan gelirken Bahçekapıda makine birdenbire stop etmiş ve şoför vitesle gazı aıkç bırakarak aşağı inmiş, otomobilin önünde motörü işletmeye çalışmıştır.

Bu sırada otomobil birdenbire şoförün üzerine doğru hareket etmiştir. Ahmed hemen kendini yan tarafa fırlatmış, fakat sağ ayağından yaralanmıştır. Otomobil durdurulmuş, şoför tedavi altına alınmıştır.

Yeni pavyonlar

Hâlin genişletilmesi için tetkikat yapılıyor

Meyva ve sebze hâlinde kavun, karpuz mevsiminde sergi olarak kullanılmak üzere bir paviyon yapılacağını yazmıştık.

Bundan başka hububat, yumurta ve diğer mevad için yeni ve büyük bir paviyon yaptırılacaktır. Bu paviyon için Fen ve İktisat müdürlükleri birlikte tedkikat yapıyor.

Bu paviyona kabul edilecek olan yiyecek maddelerinin mikdarına göre binaya genişlik verilecektir.

Doktor Tarantonun ölümü

Şehrimizin tanınmış hekimlerinden doktor İsak Tarantonun birdenbire vefat ettiğini dün yazmıştık.

Doktor Taranto ayni zamanda tramvay şirketinin de başhekimi idi. Dün cenazesi Galatada Büyük Hendekteki Sinagogdan kaldırılmıştır.

Cenaze kalabalık bir cemaat tarafından teşyi edilmiş, bir çok çelenkler gönderilmiştir.

Cerrahpaşa hastanesi

Çamaşırlık ve mutfak inşası yakında münakasaya konacak

Cerrahpaşa hastanesinde yapılacak olan çamaşırlık ve mutfak kısımları için Belediye, bir plân ve proje hazırlamıştı.

Bu münasebetle Belediye mimarlarından ikisi Ankaraya gönderilmiş ve Ankarada mümasil olan binalar tedkik ettirilmiştir. Bu tedkikat üzerine plân ve projede bazı tadilât yapılmıştır.

Belediye, Cerrahpaşa hastanesinin ayni zamanda Tıp fakültesi tedrisatı için bir tatbikat hastanesi halinde bulunduğunu göz önüne almış, Tıp fakültesile temas ederek mütalâasını sormuştur.

Fakülteden alınan malûmat üzerine yemekhane ve mutfağın plânlarında bütün teferrüat tamamlanmıştır. Bu iki bina yakında münakasaya konacaktır.

İlk mektep muallimleri her hafta toplanacaklar

Dün Maarif müdürlüğünde Maarif müfettişlerinin iştirâkile bir toplantı yapılmıştır.

Toplantıda ilk muallimlerin müfredat programlarından daha verimli netice alınmak üzere ilk mektep muallimlerinin sık sık aralarında toplanmaları program etrafında münkaşalar yapmaları kararlaştırılmıştır.

Toplantılar için ilk mektep muallimleri üç kısma ayrılmışlardır: Beyoğlu muallimleri Galatasaray, İstanbul ciheti muallimleri İstanbul erkek lisesinde ve Kadıköy ve havalisi muallimleri de Kadıköy ikinci orta mektepte her hafta çarşamba ve cuma günleri toplanacaklardır. Ekalliyet ve ecnebi muallimleri de Galatada Ermeni Getre Totman Ermeni mektebinde toplanacaklardır.

Yeni antrepolar

M. Proste ve liman müdürü tetkikat yapıyor

Şehircilik mütehassısı ile Liman idaresi umum müdürü Raufî Eminönünden Sarayburnuna kadar rıhtımda tedkikata başlamışlardır. Bu tedkikattan sonra yeni yapılacak olan soğuk hava antrepolarının rıhtım üzerindeki mevkileri tayin edilecektir. Ayni zamanda bu rıhtımın mümkün mertebe genişletilmesi lüzumlu görülmektedir.

Şimdiye kadar yapılan tedkikat neticesinde şehircilik mütehassısı müstakbel antrepoların şehrin güzelliğini bozmaması için bir katlı inşasını muvafık görmüştür. Konserve için yapılacak olan fabrikanın rıhtımların Sarayburnu kısmında inşası kararlaştırılmıştır. Burada kurulacak antrepoların arka cihetinde inşa edilecek olan bu fabrikanın da yüksekliği çok olmıyacaktır. Konserve fabrikasına çok ehemmiyet veriliyor. Konserveciliğin inkişafı ve balık konserverlerinin ihraç imkânlarının ne suretle temin edilebileceği hakkında Ankarada toplanan balıkçılar kongresinde müzakereler cereyan edecek, kararlar verilecektir.

Belediye vergi rüsumları

Belediye vergi ve resimlerinden borçlu olan mükelleflerin borç mikdarları şubelerde bir cetvel halinde asılıyordu. Bundan 10 gün sonra tahsilât komisyonundan 8 gün muteber olmak üzere bir karar alınırdı. Bu sekiz gün içinde borcunu ödemeyenlerin borçları tahsili emval konununa göre tahsil ediliyordu. Bu usul vergi tahsilini uzattığından sekiz gün müddet bekletmeksizin vergilerin tahsili muvafık görülmüş ve bu karar alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Hem suçlu..

Hem de şahitlik eden adamın gözünü kör etti

Ligor adında bir adam Mahmudpaşa civarında Abut efendi hanında bir dükkândan pamuk ipliği çalarken cürmü meşhut halinde yakalanmıştır. Ligor derhal evrakile birlikte Sultanahmed sulh ceza mahkemesine verilmiş ve sorgusu yapılarak tevkif edilmiştir.

Sorgu esnasında şahid olarak Hüseyin adında biri dinlenmiş ve Hüseyin ifadesinde Ligorun iplikleri çaldığını gördüğünü söylemiştir.

Mahkemeden çıkınca jandarma Ligorun ellerine kelepçe takmış ve tevkifhaneye götürmek istemiştir.

Ligor o sırada yanından geçmekte olan şahit Hüseyinin üzerine atılarak iki elini birden kaldırıp olanca hızile kafasına vurmuştur. Ligorun elindeki kelepçe Hüseyinin gözünün üzerine çarpmış ve gözünü kör etmiştir.

Bunun üzerine Ligor hakkında yeniden evrak tanzim edilmiş ve mahkemeye verilmiştir.

İSTANBUL HAYATI

Üç dört çanta ile yola çıkılır mı?

Vapur Galata rıhtımından harekete hazırlanıyor. Yolcular, hamallar karınca gibi kaynaşıyorlar. İki erkek, üç kadın vapurun merdiveninin önünde telâşla dolaşıyorlar, biribirlerine soruyorlar:

— Ayol, hani bizim eşyalar nerede kaldı?.

— Arabalar biraz daha gecikirse vapuru kaçıracağız.

Kapıya bir otomobil yanaştı. Gayet şık bir erkekle bir kadın otomobilden çıktılar. İki hamal dört çantayı kucaklayıp birinci mevki kamaraya götürdü. Bayanla bay da salona çıktılar. Rıhtımda eşya bekliyenlerden yaşlı kadın dudaklarını büzerek mırıldandı:

— Şu dünyada yaşamasını bilmedikten sonra istediğin kadar zengin ol. Kaç para eder. Hele şunlara bak. Üç, dört tanecik çanta ile yolculuğa çıkıyorlar, bir de üstelik birinci kamaraya giriyorlar. İşte aptallık buna derler. Birinci mevkide gideceğine ikinci kamaraya girseler de fazla para ile biraz eşya alsalar daha iyi değil mi?

O sırada iki yük arabası rıhtım kapısına dayandı. Sabırsızlanan iki erkekle üç kadın koşuştular. Hamallar eşyaları indirmeğe başladılar. Kırık bir mangal, soba, çürük borular, teldolap, karyola yayları, parça parça kilimlere, çuvallara sarılmış denkler ve daha neler, neler.. hamallarla pazarlığa giriştiler. Onlar eşyayı vapura taşımak için beş, altı lira istiyorlar, Berikiler kızıyorlar:

— Oğlum bu eşyanın hepsini satsam on lira etmez. Bu kadarcık şeye beş, altı lira verilir mi?

— Bayım, burası Sandal bedesteni değil. Senin eşyan kaç para ederse etsin. Ben taşıyacağım yüke göre para alırım..

Yaşlı bayan hiddetleniyor:

— Öyle ya. Siz İstanbuldan iki çanta ile yola çıkan cibirlere alışmışsınız da, biraz eşya görünce kafa tutuyorsunuz. Onlar halis enayi oldukları için eşyasız, yataksız yolculuk ediyorlar. Velâkin biz Allaha şükür evimizden bir iğneyi bile eksik edemeyiz. Sen bizi de biraz evvel birinci kamaraya götürdüğün cibirler gibi mi sanıyordun?.

Hamal güldü:

— Büyük bayan, sen onların cibir olduklarını nereden anladın?

— İki çanta ile yola çıkan adam cibir değil de nedir?.

Hamalların hepsi de birden kahkahayı bastılar:

— Bayan teyze, o iki çanta seni de, beni de satın alır anladın mı? Onların içinde ne var biliyor musun?

— Ne olacakmış? İki kat çamaşırdan başka neleri olabilir?

Hamalın biri kadının kulağına doğru iğildi:

— Teyze, sen dua et, Allah sana da öyle iki çanta versin de, şu hırdavattan kurtul. O çantalara yükte hafif, pahada ağır, derler anladın mı?

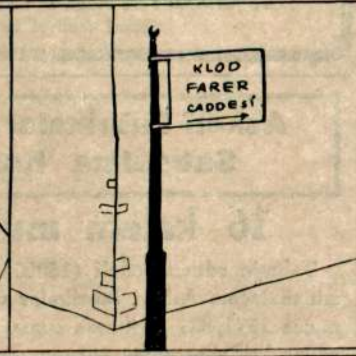
Kadın gene dudaklarını büzdü. Fakat vapur da acı acı bağırarak rıhtımdan ayrıldı. Bayan teyze ile arkadaşları iki araba dolusu eşyalarile şaşkın, şaşkın baka kaldılar.

C. R.

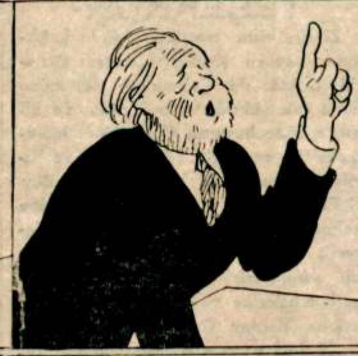
Bay Amcaya göre...

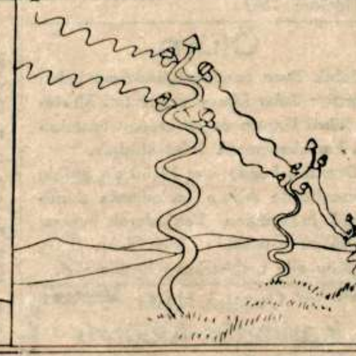
— Eski dost düşman olmaz dedikleri gibi eski düşman da dost olmıyor bay Amca...

... Adını yıllarca temiz bir sokağın köşesinde okuduğumuz meşhur fransız edibi...

... Geçenlerde Dijon şehrinde Türkiyeye dair bir konferans verirken «Bugün Türkiye İran ve Efganistandan hiç farkı olmıyan ufak bir yakın şark hükûmetidir!» demiş...

... Doğruyu bu kadar iğri gören bir adamın adını ne diye o sokağın başına koymuşuz bilmem?...

B. A. — Evet, hiç olmazsa belediye memurlarının hiç uğramadığı bir sokağa koymalıydı!...

Bir çocuk hava gazından zehirlendi

Beyoğlunda Bostanbaşında Kadirler yokuşunda oturan Mustafa adında 13 yaşında bir çocuk dün gece yattığı odada havagazı borusundan sızan gazdan zehirlenmiştir. Mustafa ifade veremiyecek bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılarak tahkikata başlanmıştır.

TEŞEKKÜR

29/11/936 pazar günü irtihali dari beka eden ve Maltepedeki aile kabristanına defnedilen refikam Bayan Havvanın cenaze merasimine iştirâk ve beyanı taziyet lûtfunda bulunmuş olan bilcümle akraba ve dostlarıma ayrı ayrı teşekküre teessürüm mâni olduğundan teşekkürlerimin iblâğına muhterem gazetenizin tavassutunu rica eylerim. Kavala mübadillerinden ve eşrafından

MÜEZZİN MUSTAFA

İçki aleyhtarı gençler kurumu

Her sene çalışma sahasını biraz daha genişleten ülküleri uğrunda durmadan ve yorulmadan çalışan Yeşilaylı gençler her yıl olduğu gibi bu yıl da Bayramın ikinci günü Tokatliyan salonlarında bir danslı çay hazırlamıştır. İstanbulun güzide bir tabakasını bir arada toplamak imkânını veren bu eğlencenin çok samimî olacağını şimdiden ümit ederiz.

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Hava ihtiyacı için 20 metre mikâbı dış budak kalas kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 19200 lira olup ilk teminat parası 1440 liradır. İhalesi 7/İkincikânun/937 perşembe günü saat 15 dedir. Şartnamesinin M. M. Vekâleti satınalma komisyonundan bizzat alabilirler. Muhabere ile şartname gönderilemez. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki istenilen belgelerle teminat ve teklif mektupları ihale günü saatinden en geç bir saat evveline kadar Ankarada M. M. Vekâleti satınalma komisyonuna vermeleri. (471) (2956)

★

1 — Pirinç, Bakır, Demir, Çelik, Boru, Levha, Çubuk ve Saç malzemeleri kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 15450 lira olup ilk teminat parası 1158 lira 75 kuruştur.

3 — İhalesi 4/12/936 Cuma günü saat 15 tedir.

4 — Şartnamesini almak isteyenler bizzat M. M. V. Satınalma Komisyonundan alabilirler. Muhabere ile şartname gönderilemez.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki belgelerile teklif ve teminat mektuplarını ihale gününden en az bir saat evveline kadar M.M.V. Satınalma komisyonuna vermeleri. (402) (2269)

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Ramazan 17 — Ruzu Kasım 25

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,40	2,25	7,22	9,46	12,00	1,38
Va.	5,25	7,06	12,04	14,28	16,41	18,19

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

Yarın akşam: **MELEK ve SAKARYA** Sinemalarında birden:

Senenin en güzel ve en NEFİS OPERET filminin ilk gösterilmesi münasebetile büyük GALA

ROSE MARİE

Filmini yaratanlar: JEANETTE MACDONALD ● NELSON EDDIE

Baştan başa ZEVK - GÜZELLİK - NEFİS BİR MEVZU - UNUTULMAZ ŞARKILAR

Yarın gecenin biletleri şimdiden satılmaktadır. Tel. Sakarya: 41341 — Melek: 40868

ALKAZAR Sineması

Bugünden itibaren İstanbulda ilk defa olarak (Gangster) filmler mümessili

PRESTON FOSTER

tarafından:

BİZ DE İNSANIZ

Korku bilmiyen, ölümden kaçmayan bir polisin halk düşmanlarile korkunç mücadelelerini gösteren büyük Gangster filmi

---

Bütün dünya sinema yıldızlarının diktatörü: Dans... ve... Şarkı... Kralları

GİNGER ROGERS FRED ASTAİR

Şimdiye kadar yaptıkları Karyoka, Kontinantal ve Robertayı çok gerilerde bırakan ve bugün tekmil dünya sinemalarında çılgınca alkışlanan en son eserleri:

TOP - HAT

Yarın akşamdan itibaren fevkalâde müsamere ile

SARAY sinemasında

TAN SİNEMASI

YATAKLI VAGONLAR KONTROLÖRÜ

Danielle Darrieux

GİZLİ SEVDA

IRENE DUNE

Bütün İstanbul halkı, sinemamızın muhterem müdavimleri

Bugün **MİLLÎ** ve **AZAK** sinemalarında Bu senenin iki büyük şaheseri birden

ŞARLO: ASRÎ ZAMANLAR

Mümesssili herkesin tanıdığı ve sevdiği CHARLİE CHAPLİN

Sıkıcı düşünceleri unutmak kolay değildir. Fakat bu filmi görürken hissedeceğiniz zevk karşısında herşeyi unutursunuz. Tecrübe bir isbattır. Bugüne kadar bu derece komik bir fim görmek nasip olmamıştır. (Charlie Chaplin) bu filmde ilk defa olarak konuşuyor.

Ayrıca ilâve olarak MİLLÎ'de Bu senenin en büyük filmlerinde KIRIK RUYA GARY COOPER- ANN HARDİNG, Senenin en şairane ve sehhar yıldızların ruhları yükselten unutulmıyacak bir filmi

Ayrıca ilâve olarak AZAK' da Geçen senenin en fazla rağbet bulan şaheseri SOKAK ÇİÇEĞİ Baş rolde: FRANSIZKA GAAL baştan aşağı neşe ve aşk filmi

---

Türk Donanmasının Yunanistanı ziyareti

Kahraman Denizcilerimize FALER'de yapılan muazzam karşılama törenleri - Amiral Şükrü'nün Atina'da Meçhul Asker âbidesine merasimle çelenk koyması vesaire... filmi İstanbul'a geldi

Yarın akşamdan itibaren

MELEK ve İPEK sinemalarında

programa ilâveten gösterilecektir

CASİNO DE PARIS

AL JOLSON - RUBY KEELER

cuma akşamından itibaren

TÜRK SİNEMASINDA

BU GECE HERKES

25 ARANYOSSY RAJKO

ÇOCUK ÇİNGENE ORKESTRASINA gidecek

Siz de bu zevkten mahrum kalmamak için hemen:

Tepebaşı **GARDEN'in**

42690 numaralı telefonunu açarak masalarınızı ayırtınız. Aynı programda:

Meksikalı sinema yıldızı *LU PERKİNS*

Fiatlara zam yoktur.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı dıram kısmı bu akşam 20,30 da BÜYÜK HALA

Fransız tiyatrosu operat kısmı gündüz saat 14 de çocuk tiyatrosu FATMACIK

Akşam S. 20,30 da MASKARA

SARAY sinemasında

Münir Nureddin KONSERİ

9 BİRİNCİ KÂNUN

Yeni proğram

Taksimde Maksim Varyete tiyatrosunda Bu akşam 21 de ZOZO DALMAS ve tenor TOMAKOSUN iştirakile

PİPİÇA

Son hafta

Cumartesi matineden itibaren MARİÇA

Telefon: 42633

Bu akşam TURAN tiyatrosunda Naşid, Halide, Fahri topluluğu

Lokman zade

Vodvil 3 perde Varyete, düet, solo, caz, Localar: 200,160 100 kuruş, birinci mevki 35, ikinci mevki 25, paradi 15

Yarın akşam SÜMER Sinemasında

ALEX. VOLKOFF tarafından vücuda getirilen ve HANS V. SCHLETOV ile WERA ENGELS tarafından harikulâde bir surette yaratılan

STENKA RAZİN

Meşhur Rus filmine başlıyacak, ve salon seyre koşacak İstanbul halkına dar gelecektir.

Bir aşk hikâyesi ... Kürek mahkûmları ... Kanlı ihtilâller ... Deniz muharebeleri ... Rimsky - Korsakow'un musiki parçaları ... Meşhur DON KAZAKLARI HEYETİ MUGANNİYESİ

FOX JURNAL: de Atina'da matemli bir cenaze töreni, Bahrisefidde bahrî faaliyet ve saire, ve saire ....

Ölüm

Sabık Bern maslahatgüzarı ve halen Belediye Sular idaresi mütercimi Mustafa Şükrü Karsan düçar olduğu hastalıktan kurtulamıyarak vefat etmiştir.

Cenazesi bugün saat 11,30 da Şişlide Osmanbeyde Afitap sokağında 5 numaralı hanesinden kaldırılarak namazı Teşvikiye camisinde kılındıktan sonra Feriköy aile makberine götürülecektir.

Cemal Nadir Karikatür Albümü

Mevcudu tükenen «Cemal Nadir Karikatür Albümü» tekrar basılarak satışa çıkarılmıştır. Muallim Ahmed Halit kitaphanesinde bulunur. Fiati 50 kuruştur.

TEŞEKKÜR

Ziyaile elîm teessürler içinde kaldığımız zevcim Kızılay mümessili General Doktor Ali Çalımlı'nın ölümüne karşı çok yüksek ve asil alâka ve himaye izhar buyuran Cumhuriyet hükûmetimize ve Sağlık İşler Bakanı ve Kızılay umumî reisi Doktor Sayın Bay Refik Saydama, cenaze merasimine gelmek, çelenk, mektup, telgraf göndererek taziyet lûtfunda bulunmak suretile elemlerimizi paylaşan Kızılay cemiyeti şubelerine ve Verem Mücadele ve Etibba Yardım Cemiyetlerine ve kıymetli dost ve meslekdaşlar ve aziz talebesine ve Şirketi Hayriyeye ve içden neşriyatile kadirdanlık gösteren sayın gazetelerimize minnet ve şükranlarımızı sunarız.

General Ali Çalımlı eşi: Naciye Çalımlı

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

16 kalem muhtelif cins çelik

Tahmin edilen bedeli (15000) lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî fabrikalar umum müdürlüğü satınalma komisyonunca 15/1/937 tarihinde cuma günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (1125) lirayı havi teklif mektuplarını mezkür günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkür gün ve saatte komisyona müracaatları. (3145)

DÜŞÜNCELER:

VEREMLİLERİ KORUMAK

Dünkü gazetelerin birinde şu havadisi okudum,

«Memleketimizde maalesef fazla mikdarda görülen verem illetinin ilmi kısmile meşgul olan Tüberküloz Cemiyeti, bu yılın ikinci umumî toplantısını yapacaktır.

... İkinci umumî toplantının son zamanlarda tesadüf edilen ve yeni teşhisler yapılan vakalar üzerinde muhtelif doktorlar tarafından tebliğler yapılacaktır.. ilâh.»

Ve farkında olmadan bu satırların üstünde epey durmuşum.

Bugün, her hangi bir sokağa girin, her hangi bir fabrikaya sokulun, her hangi bir mektebe inceleme yapın; karşınızda bir çok veremli bulacaksınız.

Adım başında bu hastalık. Dostlarınızın, akrabalarınızın bir kaçı mutlaka bu hastalıktan muztarib. Bu hastaların çoğu ya havasız basık bir odada gıdasızlıktan veya yaşama zorluğunun balyozu altında işlerinin başında erimektedirler.

İstanbulda, veremliler için ayrılan yatak sayısı, - Sanatoryum ve hastanelerde - dörtyüzü geçmez. Bir doktor dostum yalnız İstanbulda 20 - 30 bin veremli bulunduğunu söyledi.

Verem illetinin ilmî kısmile uğraşmak elbette ki lâzımdır. Fakat bu meseleyi kökünden sökmez! Bu işin bir de sosyal cebhesi var ki asıl bizi düşündüren odur.

Yeni tedavi usülleri bulmak elbette ki meşkûr bir insanî hizmettir. Ne fayda ki, Sanatoryum veya hastane kapısından girmeden önce ve bir tedavi görmeden ölen yüzlerce, binlerce hastaları ne yapmalı?.

Bu Umumî toplantısında, verem mücadele cemiyeti, ruznamesine bu maddeyi kor mu? Bilemem!..

Orhan Selim

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

KAPIYI KAPAMAYIN!

Açık kapı ile kapalı kapı arasında büyük fark vardır. Ancak bu fark ticaret işlerinde daha iyi anlaşılıyor. Tecimer, kış günleri iki şık arasında kalıyor: Ya müşteri kaçıracak, ya mağazasında soğuktan donacak.

Bir insan iki yüz adım fazla yürür, hatta kaldırım değiştirir ve kapısı açık bir mağaza arar. Önündeki kapalı kapıyı açmaktansa, ilerideki açık kapıya girmeği tercih eder.

Acaba neden?

Belki de kapalı bir kapı, dükkân kapalıdır vehmini uyandırdığından, belki de tenbellikten...

Bu yüzden bir berber var ki, hava ne kadar soğuk olursa olsun dükkânının kapısını kapamıyor. Kapısını kaparsa iyi müşterilerini kaçıracağını biliyor.

Müşteriler, dükkâna girince soğuktan şikâyet ediyorlar. Fakat kapı kapalı duracak olursa, açıp girmiyecekleri de muhakkak. Bu ber' hesab etmiş, kapıyı kaparsa müşterilerinin yüzde sekseni gelmiyormuş.

Bazıları kapıya: «Açıktır!» diye yafta yapıştırmışlar, işe yaramamış...

Açık kapı politikası hükmünü sürüyor.

Ama bu Londrada, sakın kış günleri bizde bunu tatbik etmeğe kalkışmasınlar, müşterilerinin yüzde yüzünü kaybederler: Anafora tahammüllümüz azaldı!..

ÖRÜMCEK AĞI

Viyanalı ressam Jüstinüs, 17 asırda örümcek ağına yapılan resimlerin çok rağbet gördüğünü okumuş ve derhal örümcek ağlarına resimler yapmağa başlamıştır.

Ağın resim yapmağa elverişli olması için, sağlam, hastalıksız bir örümcek olması şarttır. Örümcek ağına da ancak yağlı boya resim yapılır. Jüstinüsün meşhur «Dünyanın yaradılışı» tablosu 17 - 21 ebadında bir örümcek ağına yapılmıştır.

BEDAVA FAKAT KAZANÇLI

Londrada bir çok lokantaların sahibi olan Henri Prat Pikavillideki lokantasında bir «şeref sofrası» yaptı. Bu sofrada oturanlar istedikleri şeyleri, istedikleri kadar yiyorlar ve kendilerine hesap çıkarılmıyor, istedikleri kadar veriyorlar ve isterlerse vermiyorlar.

Prat hesabını yapmış, para vermiyenlerin sayısı pek az, buna mukabil para verenler, az vermemek endişesile lüzumundan fazla para veriyorlar. Bu suretle bedava yemek yenen sofra para kazandırıyor.

GELİYOR!.. PATPAT..

Yalnız bizde değil, bir yerde duran seyyar satıcılar her yerde polisin takibine uğrar... Pariste bir seyyar satıcı işportasını motosiklete yerleştirmiş... Hem malını satıyor, hem etrafı gözlüyormuş... Uzaktan bir belediye memuru göründü mydi, veya biri: Geliyor!.. haberini verdi mydi, hemen motöre dayanıyor ve: Pat pat pat!.. kaçıp gidiyormuş...

Dün Romanya vapurile İstanbula 25 çocuktan mürekkep bir çingene orkestrası ve Meksikalı sinema yıldızı Lu Perkins de gelmiştir. İstanbulda kısa müddet kalacak olan orkestra Avrupanın birçok yerlerini gezmiştir. Resimmizde çocuk çalgıcılar görünüyor.

Kadıköy su şirketi

Satın alma müzakereleri yakında bitecek

Kadıköy su şirketinin hükûmet tarafından satın alınması için Nafıa vekâleti ile şirketin mümessilleri arasında müzakere cereyan ediyor.

Ankaradan şehrimizin alâkadar mahafiline gelen malûmata göre müzakere müsait bir safhadadır.

Şirketin imtiyaz mukavelesine göre taahhüdlerini ifa etmediği, şehrimiz Nafıa şirketler baş müfettişliği tarafından vaktile tesbit edilmişti. Müzakerede bu tahkikat neticesi de nazarı dikkate alınmaktadır.

Diğer taraftan şirket tesisatı satın alındıktan sonra Nafıa vekâleti - Terkos idaresi gibi - Kadıköy Elmalı suyu tesisatının idaresini de Belediyeye devredecektir.

Kadıköy su tesisatının ne suretle idare edileceği ve şebekenin ıslahı ve akıtılan su mikdarının arttırılması için alınacak tedbirler hakkında da hazırlanan fenni proje vekâlete gönderilmiştir.

Haber aldığımıza göre satış mukavelesinin imzasından sonra hükûmet - Terkos suyunda olduğu gibi - Kadıköy suyunun da ticarî ve şahsiyeti hükmiyeyi haiz bir müessese halinde idaresi için bir kanun lâyihası hazırlıyacak ve bu kanun lâyihası Meclise gönderilecektir.

Kanun, aynı zamanda suyun İstanbul Belediyesine devrini de temin edecektir. Satın alma müzakeresinin pek yakında biteceği umuluyor.

Bir katil 15 seneye mahkûm oldu, cezası 8 sene 4 aya indirildi

Dolapdere civarında Hasan adında birini öldüren Mustafanın muhakemesi dün ağır ceza mahkemesinde bitirilmiştir. Mustafanın suçu sabit olduğundan 15 sene hapse mahkûm edilmiş, ancak yaşı ve sabıkasız olması göz önünde tutularak cezası 8 sene, 4 ay hapse indirilmiştir.

Adliyede yeni tayinler

İstanbul adliyesinde yeniden bazı tayin ve terfiler olmuştur. Bu arada Üsküdar sorgu hâkim vekili bay Saim asaleten aynı vazifeye, Üsküdar Hukuk hâkimi Bekir Sıdkı da beşinci dereceye terfian gene eski vazifesine tayin olunmuşlardır.

SİYASÎ İCMAL

Tuna nehri

Yugoslavya ile Romanya kendi topraklarından geçen Tuna nehri üzerindeki ecnebi kontrol ve idaresine nihayet vermeğe hazırlanıyorlar. 1921 senesinde Pariste akdolunan mukavele ile Tuna baştan başa beynelmilel komisyonun mürakabesine konulmuştur. Bu komisyona Tunada sahili olan devletlerden başka İngiltere, Fransa ve İtalyanın delegeleri de memur edilmiştir. Komisyonun vazifesi bu nehirde seyrüseferin serbestisini temin etmektir.

Aynı zamanda Tunanın 110 kilometrelik Demirkapı geçidi ve civarı da bu komisyonun doğrudan doğruya idaresi altına konulmuştu. Burada Romanya ile Yugoslavyanın sahili varsa da asıl anahtar olan kanal Yugoslavya arazisindedir. Şimdi bütün Yugoslavya matbuatı bu hususi idarenin ve kontrolun kaldırılmasını müttefiken istiyor. Yugoslavya ile Romanyanın ta lepleri yeni bir mühim mesele doğurmuş oluyor..

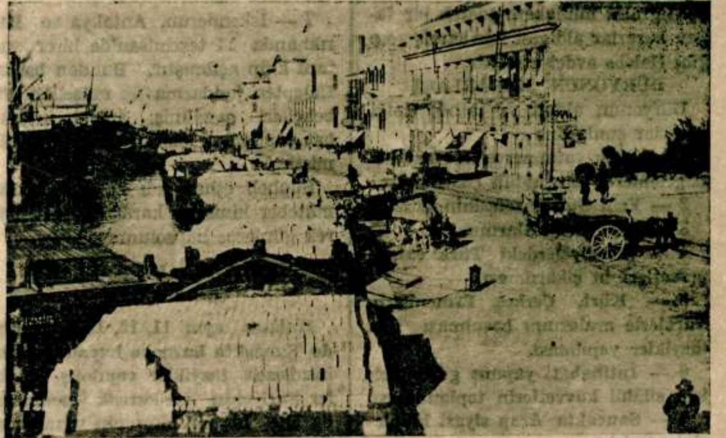
Romanya M. Titüleskonun Hariciye nezaretinden uzaklaştırılmasından beri eski müttefiki Lehistan ile yakınlaşmak için çalışıyordu. Bu teşebbüsler çok ilerlemiştir. Romanya - Lehistan ittifakı münhasıran Sovyetlere karşı olduğundan M. Titüleskonun Sovyetlerle sıkı dost ve müttefik olmağı hedef tutan politikası karşısında bu ittifakın hikmeti vücudü kalmamıştı.

Romanyanın yeni Hariciye nazırı M. Antoneskonun Varşovayı ziyareti zahirde bir kültür mukavelesinin imzası ile neticelenmiş ise de hakikatte eski ittifak tazelenmiştir. Bunun için Lehistanın mukadderatını tedvir eden general Rydz Smigly Bükreşi ve Romanya kralı da Varşovayı ziyaret edecektir.

İzmir mektupları

İzmir limanının ihracatı gittikce artıyor

Mahsullerin yüksek fiatle satıldığı yıllarda ihrac edilen mahsulün kıymeti 89 milyon liraya kadar çıkmıştır

İzmir limanında ihracat faaliyeti

İzmir (Hususî) — İzmir limanı, ihracat noktai nazarından Türkiye limanları arasında birinciliği kazanmıştır. Gediz, küçük ve büyük Menderes nehirlerinin suladığı feyizdar ovalardan her sene istihsal edilen milyonlarla kilo ağırlığındaki muhtelif mahsullerimiz, İzmir limanına taşınarak dış ülkelere ihraç olunur.

Ege mıntakasının muhtelif vilâyetlerinde yetişen 73 türlü mahsul, dış ülkelere daha yakın olduğu için, tercihan İzmir limanı yolundan ihraç edilmektedir. Mahsullerimizin çok yüksek fiatlerle satıldığı yıllarda İzmir limanından ihraç edilen mahsullerin kıymetinin (89) milyon lirayı bulduğu bile görülmüştür.

İzmir limanının muhtelif ihraç mahsulleri arasında en mühimleri üzüm, incir ve tütündür. Üzüm; bütün ihracat mahsullerimiz arasında birinci dereceyi almıştır, kıymet itibarile tütün birincidir. Üzümlerimiz çok fazla ihraç edilmektedir. Üzüm ve incirlerimizin ihraç vaziyeti hakkında bir mukayese yapmağı faydalı bulduk. Tutulan istatistiklere göre 1910 yılında (Umumî harpten evvel) Ege mıntakasında 44,5 bin ton üzüm istihsal edilmiş, bunun 37,9 bin tonu ihraç edilerek 1,400,000 altın lira kazanılmıştır. 1911 yılında 46 bin ton istihsal olmuş, 1,900,000 lira kıymetinde 38,8 bin ton ihracat yapılmış, 1913 yılında da 69 bin ton istihsalattan 2,200,000 altın lira kıymetinde 67,9 bin ton ihracat olmuştur.

Umumî harpten sonra istihsalât, bağcıların askere gitmeleri yüzünden azalmışsa da sonraları artmağa başlamıştır. 1926 da 39,5 bin ton istihsalden 12,500,000 Türk bankonotu kıymetinde 28,8 bin ton ihracat yapılmıştır. 1927 yılında üzüm istihsalâtı 48 bin tona çıkmış, ihracatı da 19,900,000 Türk lirası kıymetinde 41 bin tonu bulmuştur.

928 de 45 bin ton üzümden 14 milyon 600 bin lira kıymetinde 37,7 bin ton, ihracat, 1929 da 51 bin ton istihsalden 17,400,000 lira kıymetinde 42 ton ihracat yapılmıştır.

Üzümlerimizin son üç senelik istihsalât ve ihracat mikdarı da şudur:

1933 de 55 bin ton istihsalâttan 6,900,000 lira kıymetinde 45,5 bin ton ihracat yapılmıştır. 1934 yılında istihsalât 45 bin tona düşmüş, ihracat 6,900,000 lira kıymetinde 52,8 bin tonu bulmuştur. Bu yıldaki üzüm ihracatının fazlalığı, taleplerin artmasından ve bir sene evvelki üzümlerden mühim mikdarının da ihraç edilmesinden ileri gelmiştir.

1935 yılı üzüm istihsalât ve ihracatı, şimdiye kadar görülmemiş bir dereceye yükselmiştir. 75 bin ton üzüm istihsal edilmiş 10,600,000 lira kıymetinde 77,9 bin ton ihraç olunmuştur.

İncir: Muhtelif yıllar arasındaki mukayeseden şu neticeler elde edilir: Umumî harpten evvel 1910 yılında Ege mıntakasında incir istihsalâtı 36 bin ton olmuş, bundan 718,000 altın lira kıymetinde 35 bin tonu ihraç olunmuştur. 1911 de istihsalât 30 bin ton ihracat 599,000 altın lira kıymetinde 27 bin ton, 1913 de 32 bin ton istihsalât, 540,000 altın lira kıymetinde 30,5 bin ton ihracat olmuştur. İstihsalâtın, her sene düştüğü göze çarpmaktadır.

Umumî harpten sonra 1926 da istihsalât 23,5 bin ton olabilmiş, ihracat 7,300,000 Türk bankonot lirası kıymetinde 24,6 bin ton olmuştur.

1927 de istihsalât 32 bin ton, ihracat 10,800,000 Türk lirası kıymetinde 30,2 bin ton, 1928 de istihsalât 33 bin ton, ihracat 9,400,000 lira kıymetinde 27,8 bin ton olmuştur.

1929 da istihsalât 33 bin ton, ihracat da 8,100,000 lira kıymetinde 24,4 bin ton tutmuştur.

Son üç sene zarfındaki incir istihsal ve ihracatımız şu mikdardadır:

1933 de istihsalât 28 bin ton, ihracat 7,700,000 lira kıymetinde 26,2 bin ton, 1934 de istihsalât 26 bin ton, ihracat 2,900,000 Türk lirası kıymetinde 28,4 bin ton, 1935 de istihsalât 34 bin ton, ihracat 4,500,000 lira kıymetinde 38,4 bin tondur.

Son yıllarda incir fiatleri düştüğü için kıymet yekûnu azalmaktadır. Bu seneki üzüm istihsalâtı 55 bin ton, incir de 27 bin ton ise de ihracat mikdarını ve kıymetini şimdiden tam olarak tespit etmek henüz mümkün değildir.

R. Alatan

Eğlence yerlerinden alınan rüsum

Eğlence yerlerinden alınan belediye rüsumu şimdiye kadar gayrisafi iradın altı misli esas üzerine tahsil edilmekte idi. Yeni emlâk tahriri yapılan mıntakalarda emlâke yeni gayrisafi iradlar konulduğundan bu eski usulün tatbik edilmiyerek yeni iradın altı misline lubiyat resminin alınması alâkadar şubelere bildirilmiştir.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Maçka, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Kurtuluş caddesinde A. Galapulo, Beyoğlu: Galatasaray, Posta sokağında Garih, Galata: Topçular caddesinde Hidayet, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Mehmed Kâzım, Heybeliada: Tomadis, Büyükada, Merkez, Fatih: İsmail Hakkı, Karagümrük: Mehmed Arif, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Ziya Nuri, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: Pazaryolunda Merkez, İskele caddesinde Saadet, Üsküdar: Selimiye, Fener: Defterdarda Arif, Beyazıd: Yeni Lâleli, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Çula, Alemdar: Çemberlitaşta Sırrı Rasim, Şehremini: A. Hamdi.

Sancak Türklerine hatır ve hayale gelmiyen tazyikler yapılıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

elinden her geleni yapmakta ve ağzına her geleni söylemektedir. Hattâ Halepteki Zekerriya camiinde kanlarının son damlasını akıtıncaya kadar Türklerle uğraşmak ve boğuşmak lâzım geldiğini söylemiştir.

Sadullah Cabiri 12 teşrinisani 936 perşembe günü İskenderuna giderek Düryo ile konuşmuş ve Martelle de tigrafla muhabere ederek bir takım kararlar aldığını ilân etmiş ve o gün Halebe avdet etmiştir.

DÜRYONUN KARARLARI

Düryonun aldığı ve tatbik ettiği kararlar şunlardır:

1 — Türk vatanperverlerinin ileri gelenlerin Sancaktan çıkarılması.

2 — Yeni Gün gazetesinin tatili.

3 — Türk memurlarının azli.

4 — Belediyelerdeki Türk vatanperverlerinin çıkarılması.

5 — Kürt, Çerkes, Ermenilerin Türklerle aralarının bozulması için tazyikler yapılması.

6 — İntihabati yapmış görünmek için silâhli kuvvetlerin toplanılması.

7 — Sancakta Arap siyasi klüplerinin tesisi.

KARARLAR TATBİK EDİLİYOR

Filhakika bu kararlar Düryo tarafından şiddetle tatbik edilmektedir.

1 — Türklerden avukat Vedi Münir, Samih Azmi, Mustafa Rasih, Şükrü Balcı, Haydar, 12 teşrinisanide hapsedilmişler ve Halbe sevkolunmuşlardır.

2 — Yeni Gün gazetesi kapatılmıştır.

3 — Kaymakamlara mecburi izinler verilmiş, Antakya komiseri Karabet tehdit ve tahkir edilmiştir.

Maliye tahsildarlarından bir çokları halkı intihabata cebren sevk için köylere gönderilmiştir.

4 — Antakya belediye âzasından Ebulvahat Zade Necip ağa Kırıkhan belediye âzasından Ali Rıza, Reyhaniye belediye âzasından Mustafa ağa vazifelerinden tardolunmuştur. Reyhaniye, Acık, Kırıkhan, Beylân muhtarlarından yedi kişi azlolunmuştur.

5 — Hacılar nahiyesinden Kürt Gocu ağa ve Türk Bektaş ağa, Reyhaniyeli Çerkeslerden Hakkı, Zekeriyya, Hacı İbrahim, Mustafa, Kadri, Yenişehir köy Çerkeslerinden Reşit, Recep, Kâmil ve daha bir çok ileri gelenler Kırıkhan istihbarat dairesine cebren getirilmişler ve tehdit ve tazyik edilmişler ve intihabatta faaliyet göstermedikleri takdirde bir çok cezalara uğrayacakları da kendilerine ihtar olunmuştur. Ermeniler nezdinde daha müessir teşebbüsler yapılmıştır.

Eski Antakya mebusu Taşnak reislerinden Mussözes 15,000 frank verilerek terfi ettirilmiştir. Ermeni muallimleri köylere gönderilerek halk intihabata teşvik ettirilmiştir.

6 — Sancağın bütün nahiye müdürleri, jandarmaları, polisleri, tahsildarları merkeze celbedilerek halkın cebren intihaba gönderilmesi, gitmek istemiyenlerin deftere yazılarak isimlerinin bildirilmesi için kendilerine şiddetli emirler verilmiştir.

7 — İskenderun, Antakya ve Kırıkhanda 14 teşrinisanide birer vatanî klüp açılmıştır. Bundan başka Halepten jandarma ve müsellâh köy bekçileri getrilmiş, cebren intihabat yaptırmak için köyler rehin edilmiştir.

Şüpheli eşhas adı ile bir takım muteber kimseler karakola getirilerek günlerce hapsolunmuşlardır.

TATBİK EDİLEN KARLARIN BİLÂNÇOSU

Hulâsa: ayın 11, 12, 13 ve 14 ünde Sancakta hatır ve hayale gelmez insafsızca tazyikler yapılmış, Türkler Suriyenin en karışık zamanında bile hiç bir kimsenin uğramadığı cebir ve tazyike maruz bırakılmışlardır. Bütün bu tazyiklere rağmen intihabata iştirâk edenler yüzde 20 yi bulmamıştır.

Kanuna nazaran intihabat keenlemyekûn olmak lâzımdır. Fakat Suriyedeki Fransız otoritesi ne olursa olsun intihabatı tam ve meşru göstererek Suriye ile aktedilen muahedeyi Şam meclisinden geçirmek suretile bir emri vaki yapmak istediği aşikâr olarak sezilmektedir.

Bugün bütün Sancakta yalnız Elliva ismi altında bir tek gazete çıkmakta, bunu da Edvar Nuni adında bir yabancı çıkarmaktadır.

HATAY TÜRKLERİNİN BEYANNAMESİ

Kilis 1 (A.A.) — Hususî muhabirimiz bildiriyor:

Mebusan intihabı hakkında Hatay Türklerinin neşrettikleri beyannamenin bir suretini aynen yazıyorum:

Sayın Sancak ahalisine:

14-15 son teşrin 1936 tarihinde Suriye namına Sancakda yapılmak istenen müntehibi sani intihabatına iştirak etmemek suretile bütün Sancaklılar Suriyeden tamamen ayrı bir varlık olduklarını bütün cihan önünde ve bir kere daha en canlı ve güclü şekilde isbat etmişlerdir. Bununla beraber Suriye memurları intihabatı devam ettirip yüzde beş nisbetinde bazı kimseleri müntehibi sani ilân etmişler, gerek şekli gerek mahiyetile baştan aşağı ve tamamen kanunsuz, yolsuz olan bu intihabı 30 son teşrin pazartesi günü tekrar ederek Suriye meclisine mebus seçtirmek hazırlıklarına girişmişlerdir.

Sancaklıların bütün varlıklarile ve bütün cihan muvacehesinde intihabata karşı ilk defasında yaptıkları fiilî boykotaj ve rizaları hilâfına yüzde 3-5 reyle müntehibi sani tayin ettirilen vatandaşların istifa ederek millet ve vatan davasına karşı sadakatlerini göstermiş olmalarına rağmen Suriye hükûmetinin Sancakdaki memurlarının hâlâ bu yolsuz intihabatı devam ettirmek teşebbüsleri yine bütün cihan efkârı umumiyesi önünde ve sarih haklara, sarsılmaz varlığa karşı kaydolunmamış bir haksızlık ve yolsuzluk teşkil etmektedir.

Fakat Sancaklılara düşen vazifeler sona ermiş demektir. Sancaklılar reyleri, hakları ve varlıkları hilâfına zorla yapılmak istenen mebus intihabatına karşı da boykotaj yapacak, beynelmilel tanınmış haklarına hürmet edilmesini gür ve imanlı sesile istemekte devam edecektir.

Bütün Sancaklılar hak ve hakikat yolunda hakkından emin, haklı davaları peşindedirler. Davanın hakkı, ilk intihabatla ve yüzde yüz tezahür etmiştir. İkinci intibatta da yüzde yüz tezahür edecektir.

Namımıza ve adımıza Suriye meclisine iştirak ettirilecek mebusların hiç bir veçhile sancağı temsil hakkını haiz olmıyacaklarını da bu vesile ile söylemek lâzımdır.

Binaenaleyh Suriye hükûmeti sancaktaki memurlarının beyhude devam eden gayretlerini insanî ve medenî hareketlerimizle sükûnle tekrar protesto ediyoruz. Haklarımızın mutlak teslim edileceği pek yakın günleri iman ve inanla metanetle bakliyoruz.

İNTİHAP FECİ BİR ŞEKİLDE CEREYAN ETTİ

Halep 1 (A.A.) (Hususî) — Sancakta mebusan intihabı feci bir şekilde cereyan etmiştir. Kırıkhanda sabahleyin erkenden sokaklarda suvari, piyade devriyeler ve jandarmalar dolaşmıya başlamıştır. Bu kuvvetlere taşnaklar arasından seçilmiş müsellâh insanlar da iltihak etmiştir.

Sandık başına gelmek istemiyen müntehibi saniler köylerinden cebren getirilmişlerdir. İskenderun mutasarrıfı bizzat Kırıkhan intihabatında kendi adamlarından Mahmudu mebus intihab ettirmiştir.

Hükûmetin arzusu hilâfına namzetliğini koyan Kırıkhan sabık hâkimi Ahmed Naibe polislerin gözü önünda dayak atılmıştır. Bu hadiseye hükûmet kuvvetleri seyirci kalmışlardır.

SANCAK NAMINA BİR MEBUS!

Kilis 1 (A.A.) — Hususî muhabirimiz bildiriyor: İskenderunda Türk müntehibi sanilerden bir çokları Sancağı Suriyenin bir parçası olarak telâkki edenlerin emeline hizmet edecek olan intihaba iştirak etmemek için dağlara kaçmışlardır. Kaçmaya muvaffak olamıyanlar evlerinden zorla alınmış ve bir otele hapsedilmişlerdir. İntihab saati gelince yine muhafaza altında sandık başına götürülmüşlerdir. Buna rağmen bazı müntehibi saniler yine rey vermekten istinkâf etmişlerdir. Fakat bunların vermedikleri rey pusulaları mahallî hükûmet tarafından doldurularak sandığa atılmıştır. Bu suretle Durieuxun adamı olan Şeyh Süleyman Sancaktan mebus seçilmiştir.

Sigorta bedelleri

Döviz hakkındaki yeni kararname dün çıktı

Ankara 1 (Telefon) — Sigorta bedellerinin dövizi hakkında 18/8/936 tarihli 5204 numaralı kararname yerine kaim olmak üzere yeni bir kararname hazırlanmıştır. Bugün yüksek tasdikden çıkan bu kararnameyi aynen bildiriyorum.

Sigorta şirketlerine işletmekte oldukları sigorta branşları üzerinden (hayat kısmı hariç) reasürelerin tediyeye mecbur oldukları mikdardan ancak hariç memleketlerden aldıkları sigorta muamelâtından mütevellit dövizlerin sarfına mezuniyet verebilir. Bakiyesi memleket dahilinde pâlse edilir. İşbu plâsman gelirlerinin de döviz olarak ihracına müsade edilir.

Meğerse sigorta şirketlerine, işletmekte oldukları sigorta branşları üzerinden (hayat kısmı hariç) trosöyonerlerine tediyeye mecbur oldukları prim yüzde 3,5 döviz olarak tediyesinden sonra kalan bakiyeden hariç memleketlerden aldıkları sigorta muamelesinden mütevellit serbes dövizlerin sarfına mezuniyet verilir. Bakiyesi memleket dahilinde plâse edilir.

HAYAT SİGORTASI

Hayat sigorta muamelâtı ile uğraşan sigorta şirketlerinin reasürelerine göndermek zaruretinde bulundukları dövizlerin ihracına müsaade edilir. Ancak bu mikdar kanunu mahsusla tesbit edilmiş millî Reasürans Türk Anonim şirketi hissesi çıktıktan sonra her muamele için kalan mikdarın 2,000 lirasını tecavüz eden meblâğı müemmene hükûmete aid sigorta primlerine inhisar eder.

Ayni hüküm ve miktar sırf reasürans muamelâtile iştiğal eden şirketlere dahi şamildir. Bu hüküm gerek evvelce aktedilmiş, gerek bundan sonra aktedilecek sigorta muameleleri hakkında cari olacaktır.

Türkiye hudutları dahilinde çalışan sigorta şirketlerinde sigortalı olup ta Türkiye hudutları dahil veya haricinde hasara uğrayan mallara ait dövizler müntefii hariçte bulunduğu takdirde ve klering ile tediyesi mümkün olan ahvalde klering hükümleri mahfuz kalmak şartile serbes olarak tediye edilir.

SERBES DÖVİZLER

Umumî sigorta şirketleri dahiline girmeyen ve mahiyetleri itibarile hususiyet arzeden, umumî sigorta şartları dahilinde bulunup da mahiyetleri itibarile hususiyet arzetmedikleri halde sigorta mebaliği ve tehlike derecelerine göre umumî reasürans mukavelelrinde münderiç azamî limidler fevkinde kalan riskoların sigortalarına aid dövizler serbes olarak verilir.

DÖVİZ MUAMELESİ

Sigorta muamelâtından mütevellid döviz müsaadesi ancak sigorta şirketleri ile reasürans şirketine verilir. Bu döviz müsaadeleri yalnız Ankara, İzmir, İstanbul kambiyo müdürlüklerince her üç ayda bir verilir.

Yunan kralı dün Yavuzu ziyaret etti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ordusuna mensup 70 zabit ve hava kıtaatına mensup 40 zabit hazır bulunacaktır.

TÜRK - ELEN DOSTLUĞUNUN TOHUMU MÜKEMMEL BİR TOPRAĞA SERPİLMİŞTİR

Atina 1 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Türk filosunun ziyaretinden bahseden Etnos gazetesi diyor ki:

Ziyafetlerde söylenen nutuklardaki ifadelere hususî kıymetini veren keyfiyet, diğer menfaatleri ile birlikte sulhün idamesi için samimî surette iş birliği yapmak azmile birbirlerine ayrılmaz bir halde merbut iki milletin hissiyatını tam surette ifade etmekte bulunmasıdır.

Atinaika Nea ise şöyle yazıyor: M. Metaksas, Türk - Elen antantının Balkan antantına bir başlangıç teşkil eylemiş olduğunu gayet doğru olarak ifade etmiştir. Bugün bu iki millet Balkan antantının sadık azasıdırlar. Eğer Türk Elen ihtilâfları ile katî tasfiyesi yapılmamış ve Atina ve Ankarada alınan kararlarla eski hesaplar temizlenmemiş ve iki milleti bundan böyle sulh yolunda dost ve müttefik olarak yürümesine başlanmamış olsaydı, daha geniş bir eser olan Balkan antantının vücude getirilmesi kabil olamazdı. İyi tohum kaybolmaz, Türk - Elen dostluğunun tohumu ise çok mükemmel bir toprağa serpilmiştir. Bu tohumu serpenler için ebedî bir şeref teşkil edecektir.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bûrhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 40

Ahmed Melih sıkıldı. Karısı hakkında başkalarının kafasında fena bir düşünce olmasına razı olamıyordu. Kekeler gibi:

— Evet, dedi. Viyanadaki dayısını yengesini özlediğini söylüyordu.

— Ayrılmak fikri aksi tesirlerini göstermeğe başlamış olacak. Kadınlar böyledir. Önce bir parlar, alevlenir. Sonra yavaş yavaş sönerler. Bana öyle geliyor ki hanımefendi seni de, hepimizi de şaşırtan o tepeden inme kararındaki mânasızlığı anlamağa başlamıştır.

Ahmed Melih sakin ve ümidli boynunu büktü:

— Kim bilir, belki!

— Herhalde Nermin hanım bence evli kadınların belki en iyisi idi. Seni o kadar sıkmıyordu. Sonra herkesin hürmet ettiği iyi bir mevkii vardı.

Ahmed Melih âdeta müteessir olmuştu. Karısının böyle göklere çıkarılması pek hoşuna gitmişti.

— Evet, dediğin gibi. Muhakemesi yerinde bir kadındı. Fakat nasıl oldu da bunu yaptı. Hâlâ anlıyamıyorum.

— Gene akıllı kadınmış. Eğer iddia ettiği gibi senden alâkasızlık gördüğü için bu kararı verdi ise doğrusu takdis edilecek bir kadın.

Ahmed Melih arkadaşının bu mütaleasından âdeta gurur duydu. Karısı Meryem gibi bir mahlûktu. Onu ihmal ettiğini o da kendi kendine itiraf ediyordu. Fakat ne çare ki artık iş işten geçmişti.

Nâzım Cemal bu bahis üzerinde fazla durmadı. Dedi ki:

— Mühendis Ragıba saat kaçta gideceksin!

Ahmed Melih uykudan uyanır gibi:

— Bilmem, dedi. Ne zaman olursa. Yani, istersen beraber gidelim.

— Peyale bana gelecek. İstersen buluşalım.

***

— Çok iyi olur.

O akşam mühendis Ragıbın Nişantaşındaki apartımanında üç erkek ve üç genç kız biribirlerine alışmanın verdiği teklifsizlikle doya doya eğleniyorlardı.

Nâzım Cemal bu akşam pek neşeliydi. Peyale de ona genç bir âşık gibi bağlanmış görünüyordu.

Kadın ruhunu pek iyi bilen Nâzım Cemal genç kızı yudum yudum, yavaş yavaş âdeta büyüler gibi zaptediyordu. Henüz hayatın acemisi olan genç kız karşısındaki erkeğin kır saçlarından ziyade gençleri geride bırakan çapkın hareketlerini görüyordu.

O akşam genç kıza bir ipek çorapla bir şişe lâvanta hediye etmişti. Bu küçük hediyeler ne kadar makbule geçmişti.

İki arkadaşından ziyade kendisile meşgul olunduğunu gören genç kız sarhoş gibiydi.

Bunu Ahmed Melih te hissetmişti.

Kendi yanına düşen ve kendi zevkine göre ötekilerden çok daha cana yakın bir mahlûk olan Jaleye karşı pek lâkayd kaldığını kendisi de anlıyordu.

Buna rağmen genç kız ne kadar uysal, ne kadar mesud görünüyordu. Eğleniyorlardı.

Ve bu eğlence üç arkadaş için yalnız bir içki ve kadın âlemi değil, bundan fazla bir baş başa sohbeti idi. Kadın meclislerinin erkekleri hesaplı, kitaplı, usturuplu konuşmağa mecbur eden sıkıntısı yoktu. Böyle olduğu halde üç genç kızın kuş cıvıltıları ve bahar kokuları yarattıkları bir hava içinde eğleniyorlar, istedikleri gibi konuşuyor, yiyor, içiyorlardı.

Mühendis Ragıbın ince bir sanat zevki ile süslediği iki büyük salonunda genç kızlar sıkılmadan dolaşıyor, Öteyi beriyi karıştırıyor, banyoya girip çıkıyor, çocukça hoppalıklar yapıyorlardı.

Ve onların bu oyunları, içeriden gelen samimî kahkahaları kırkını aşmış üç erkeğe; kekremsi ve buruk lezzeti ağızda yayılan ham bir meyva zevki veriyordu. Kızlar çok içmiyorlardı.

Ve onlar da içmeleri için ısrar etmiyorlardı.

Çünkü her şey gibi içkiye de henüz alışmamış olan bu körpe mahlûkları içki neşelendirecek yerde uyuşturuyordu.

Nâzım Cemal bunun için onlara mütemadiyen konyak içirmek istiyen mühendis Ragıba çıkışıyordu:

— Niçin ısrar edersin azizim. İçki bayatlamış, katılaşmış, heyecanı azalmış insanları neşelendirir. Bunların ona ihtiyaçları yok. Baksana neşeleri gözlerinden taşıyor.

Ahmed Melih sofradaki çiçeklerin yerlerini değiştiren Jaleye baktı ve içini çekti:

— Civa gibi kâfir..

Nâzım Cemal kadın güzelliğini ölçmekte ihtisas sahibi olmuş bir erkek gözü ile genç kıza baktı:

— Nefis, ceylân gibi gözleri var. Bu gözler onun için bir servet... Öteki iki genç sevimli birer kedi gibi onlara sokuldular:

— Ya bizim gözlerimiz!

O kadar masum, o kadar cana yakındılar ki bu hareketin kıskançlıktan ziyade bir çocukluk olduğundan şüphe edilemezdi.

Nâzım Cemal, karşısında ışıl ışıl parlıyan bu genç kız gözlerini doya doya seyretti ve ruhlara hitab etmesini bilen bir Pastör edası ile emir verdi:

— Şöyle sıraya gelin bakayım.

Üç kız karşısına dizildiler.

— Yaklaşın biraz.

Dökülen yemi paylaşmak için biribirini iten civcivler gibi omuzları, kalçaları biribirine çarparak sokuldular.

— Şimdi en sevimli, en yürekten bakışlarınızla gözlerimin içine bakın!

Üç kız dudaklarında tazeliğin, toyluğun bütün masum tebessümlerini yaratarak baktılar.

Nâzım Cemal önce Jalenin gözleri hakkında numarasını verdi:

— Nergis gibi gözler.. bakmasını bildikten sonra bu gözlerle istikbalini sigorta edebilirsin.

Kahkaha fırtınası arasında başını Haleye çevirdi:

(Arkası var)

Yeryüzünde garib diyarlar

Mısırın mavi nil taraflarındaki cüceler nasıl yaşarlar?

Afrikanın cenubunda elmaslarla dolu bir çöl kışın bir katre su bulunmıyan bir yer: Tabaküm

Mısırın Mavi Nil taraflarındaki Ay dağında yaşıyan cüceler vardır. Bu cüceler eski zamandaki Afrika vahşilerinin aynıdır. Onlardan Aristoteles bahseder ve der ki: Küçük mağaralarda yaşıyan cüceler efsane değildir. Asırlar boyunca, bu cüceler Afrika steplerinden, sık ormanlara taşındılar ve böylelikle dev gibi Zencilerin elinden kurtuldular.

Bu cücelerin boyları 1 metre 30 dur. Derilerinin rengi sarımtıraktır, kestane rengidir. Vücudları tüylüdür. Karınları şişkin, göbekleri düğme gibi fırlaktır. Yüzleri buruşuk, bakışları zekidir. Erkeklerin uzun sakalları vardır. Çok konuşmazlar, dikkatle etrafı gözlerler, bu hallerile maymunlara çok benzerler.

Sarı ve kızıl kumlarla dalgalanan çöl...

Cüceler, tıpkı ilk insanlar gibi, yakılmış olan bir ateşi söndürmezler, çünkü yeniden yakmasını bilmezler. Muzla eti kızartıp yerler. Çanak ve sepet yapmakta ustadırlar. Oburdurlar, ancak kendi avladıkları hayvanları yerler. Yaban domuzu, ceylân, fare, çekirge, balık ve yılan avlarlar ve bu hayvanların hepsini yerler. Bunun için dişleri sivridir, tıpkı köpek dişi gibi.

Kulübeleri fare yuvasına benzer, fareler gibi oturdukları yerlere delikten girerler.

Senede bir kerre, büyük bir avdan sonra bir araya toplanırlar. Şarkı söylerler, birbirlerine hikâyeler anlatırlar. İçki içmezler, aralarında kavga çıkmaz, tavrı hareketleri dürüsttür.

Cüceler hırsızdır, fakat çalarken iyilik de yaparlar. Geceleri muz hırsızlığına çıkarlar, kendilerine lâzım olan muzları çaldıktan sonra, muzluklara dadanan maymunları kovarlar ve ağaç diplerine bir iki tuzak kurup giderler: Muz yemeğe gelen maymunlar yakalansın diye. Bazan da hırsızlık ettikleri bahçenin muzur ve lüzumsuz otlarını temizlerler.

En çok sevdikleri şey fildir. Yer yüzünün en büyük hayvanı, yer yüzünün en küçük insanile baş edemez: Bir cüce, eline bir mızrak alıp filin altına girer ve başlar saplamağa. Fil düşmanını göremez ve nihayet ölür. Bundan sonra filin etini yiyip bitirinceye kadar filin cesedi etrafında kamp kurarlar. Fil dişlerini de satarlar.

***

ELMAS ÇÖLÜ

Yer yüzünün en çorak, en kurak, en ıssız yeri cenubî Afrikada Namile çölüdür. Bu çölde tek ot, tek fidan, tek yeşillik yoktur. Hayvanlar bile yaşamaz. Sözün tam manasile ne in vardır ne cin. Sarı ve kızıl kum dalgaları göz alabildiğine uzanır.

İşte bu çöle, bundan 50 sene evvel Adolf Lüderiç adında bir Alman yahudisi geldi, çölün bir kabilesinden Atlantik sahilindeki Pekena denen sahayı satın aldı. Halbuki o yerde yaşamaya imkân yoktur. Arada bir kutüplerden esen soğuk bir rüzgâr vardır ki, bu cereyan çölün sıcağına karışınca hiç bir tende can bırakmaz.

Fakat oralarda bitip tükenmez hazineler gizlidir ve bu 1908 de meydana çıktı.

O tarihte Alman şimendifer memurlarından Stanch kumlarda ışıldayan bir taş buldu. Bir zamanlar Kimbuley elmas madenlerinde çalışmış olan yerli bir amele bu taşın mücevher olduğunu anladı. Bunun üzerine çöle akın başladı. Az zamanda Lüderiç şehri büyüdü, tarlalara taksim edildi. Kumların içinden elmaslar çıkıyordu. Oranj nehri ağzında 180 kıratlık bir pırlanta bulundu.

1928 de, tarlalardan birinin, sayısız elmas tarlası olduğu meydana çıktı. Makineler getirildi, kumlar 60 santimetre derinliğine kadar arandı. İki sene beklediler. İki sene sonra, kum dalgaları yeni yeni elmaslar taşımıştı. Bu elmaslar nereden ve nasıl geliyordu? Bu elmasların volkanlardan fışkırdığını ve kum dalgalarile geldiğini tahmin ediyorlar.

Cüce bir kadın yüzü

1930 da Kap hükûmeti cihan elmas piyasalarında büyük bir paniğin önüne geçmek, mücevher kıymetlerini düşürmemek için elmas tarlalarını kapattı. Etraflarına dikenli tel gerdi ve asker nöbetçiler koydu. O civarda dolaşanların cezası büyüktü. Elmasları yutanlar olduğu için yakalananlar rontgen muayenesine tabi tutuldu...

Bugün o elmas tarlalarında insan iskeletlerine tesadüf ediliyor: Servet hırsile çöle düşüp hayatlarını feda edenler hâlâ var!..

***

TABAKÜM NERESİDİR?

Tabaküm bir şehir değildir, hattâ bir köy bile değildir. Hiç bir haritada bu isme rastlayamazsınız. Tabaküm, Pasifik denizi ile timsahlı Karpantarla suları arasında, İngilterenin ilk hudud muhafaza noktasıdır.

Buranın ismi evvelâ Duhrndu, sonra Gol - Gol oldu. Nihayet bir alay insan tütün ekmek ümidile oraya üşüşünce Tabaküm ismini aldı.

Tabakümün üstünden tayyare ile geçecek olursanız orada insanların yaşadığı bir yer olduğunu fark bile etmezsiniz. Yalnız binlerce ağaç ve bu ağaçların arasında ufak ufak kulübeler görürsünüz. Bu kulübelerde bugün kimseler yoktur.

Şilbagos ve etain madenlerinden sonra tren Tabaküsten geçer. Bunun için iki senedenberi Tabaküste tenekeden bir istasyon binası vardır. Haftada iki defa Tabaküstekiler treni beklerler. Bu bekleyenler kimlerdir?. Söyliyelim: Tabaküste bir dişçi, bir jokey, bir mimar, bir makinist, müstemlekelerde çalışmış bir mütekaid asker, bir gazeteci, bir zırhlı topçusu, bir musikişinas vardır. Bunların milliyetleri de başka başkadır. Avusturalyalı, İngiliz, Irlandalı, İsviçreli, Yunan, Türk, Alman ve Rus. Rus hat boyunda bir eski kayık teknesinde yaşıyor. Oraya istasyon şefi olurum ümidile gitmiş.

Tabakümde kışın su yoktur, katre su yoktur, 9 kilometre mesafeden litresi 30 santime su satın alınır. Yazın ise bol su vardır. Yağmur bardaklardan boşanır gibi yağar. Evlerden birinde, yalnız bir tanesinde bir ocak vardır, fakat yanmaz, çünkü Tabakümde hiç soğuk olmaz.

Tabakümde yaşıyanlar çıplak, hattâ çırılçıplak yaşarlar. Vücudları güneşten öyle yanmıştır ki görenler Habeş sanır...

İşte yer yüzünde, şu fani dünyada, yuvarlak kara toprakta böyle garib diyarlar ve bu diyarlarda yaşayıp ölen insanlar var...

Nil kıyılarında yerlilerin kulübeleri

VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 40

Estergon kalesinde su kalmamıştı. Asker susuzluktan sarnıcın mermerlerini yalıyordu

Öz kardeşlerile birlik olmak istemediler. İki öz kardeşin birleşmesine en büyük engel, din oldu. Çünkü Türkler Muhammedi, onlar İsayı tanımışlardı. Yanık beylerbeyisi Osman Tepedelen üzerine ileriledi. Estergon civarındaki bu yere Tepedelen adını koyan, Türklerdi.

Peçevi İbrahim efendi de Lala Mehmed paşanın askerile beraberdi. O da askerin ardına katıldı. «Küffar» o kadar tüfek serpti ki, zavallı Osman paşa, Sinan paşanın cahil oğlunun yüzünden «ol anda» şehid oldu. Ve daha ne kadar insan, ne kadar at!..

Yanık ve Anadolu alayından da çok kişi telef oldu. Fakat Türklerin gene gözleri yılmadı. Bu sefer, Tuna yalısındaki siperlere yürüdüler. Siperlerden çıkan iki yüz tüfeklinin üzerine hücum ettiler. Tabyelerini aldılar.

Öbür tarafta, Mihaliçli Ahmed paşa ile Sofu Sinan paşa da, üst yanlarındaki tabyelere sarılmışlardı. Fakat ortada Sinan paşanın oğlu yoktu. «Serdarı biâr» kargaşalığı görür görmez, derhal firar etmişti...

Tam o sırada, Estergon kalesinden bir iki adam göründü. Bunlar Kara Ali beyle çorbacıları idi. Kara Ali bey Sokollunun akrabasından, yani «Bosnanın Şahin oğlu sülâlesinden» di.

Kara Ali bey işi olduğu gibi anlattı:

— Askerin hali mükedder oldu. Siz de vaktile gidin, dedi.

Artık Yanık ve Anadolu alayları dönmeye mecbur oldular. Bir de arkalarına baktılar ki, bütün bayır başlarını düşman alayları kaplamış! Fakat bayır başlarını kaplıyanları kendi askerleri sandılar. Onlar mütemadiyen:

— Gelin, gelin!

Diye ellerini sallıyorlardı.

Birden durdular. Kaleden bir avaz işittiler. Kaleye doğru baktılar. Bir kaç kişi koşa koşa geliyordu. Biraz onları beklediler. Bunlar alaylara yaklaşır yaklaşmaz:

— Bu bayırda görünen küffar alayıdır. Artık durmaya gelmez. Kaleye girin, dediler.

Fakat düşman önünden geri dönmek bir mesele idi.

Kimi:

— Uğrıyalım. Dövüşe dövüşe gidelim. Ölen ölsün, kalan kalsın!

Diyor, kimi de:

— Kâfir bir alay olsa mümkün idi. Fakat önümüz arkamız düşman iken ol mümkün değildir, diyordu.

Hepsi birden döndüler, kaleye girdiler.

Kaç kişi girdiler? Haberleri bile yoktu. Akşam, atlara arpa dağıtıldığı zaman belli oldu:

Bin dört yüz atlı girmişler...

Sinan paşa zade Mehmed paşa öyle bir kaçış kaçmış ki, ardına bile bakmamış, ve Budine varınca atının dizginini çekmemiş!

Sigetvar beylerbeyisi Tiryaki Hasan paşa, bu hale şaştı kaldı. Çadırlarını bozdu. Ağırlıklarını öküz arabalarına yükletti. Kanunî sultan Süleymanın Varadin topunu gözetti. Bu top «çok gazalarda bulunmuş» tu. Öküzlerini getirtti. Topa koşup Budine gönderdi. Oradan kalktı. Serdar otağına geldi. Serdarın yerinde yeller esiyordu. Tek bir adam yok. O kadar eşya dökülmüş kalmış. Anadolu askerinin de çadırlarını kaldırmışlar. Hepsini arabalara yükletip Budine çekilmişler. Garibdir ki düşman, Türklerin bu hareketini bir hud'aya hamletmiş ve hiç bir takib hareketi yapmamış...

Estergon hakikaten müşkül bir vaziyette idi. Avusturyalılar bu kaleye Gran derlerdi.

Estergonun en değerli adamlarından biri de Kara Ali beydi. Kara Ali bey kaleyi bırakmıya taraftar değildi. Fakat kaleye o kadar adamın girmesinden de hiç memnun olmadı. Lala Mehmed paşanın yanına geldi:

— Size yarar kılavuz koşayın. Küffar ganimete ve işü işrete meşgul iken bir iki yüz kadar kendu adamlarınız ile çıkın, gidin. Zira bunda mahsur olan yeniçeri ve kul oğlu umudlarını keserlerse, kaleyi vire ile verirler. Sonra suç sizin olur, dedi.

Lala Mehmed paşa biraz düşündü:

— Şimdi biz çıkarsak, kaleyi boşalttı, demezler mi?

Diye sordu.

Kara Ali beyle uzun uzadı konuştular. Lala Mehmed paşa:

— Belki ecelimiz bunda mukadder ola. Gidemezim!

Diye cevap verdi.

Kara Ali bey, lala Mehmed paşayı yola getiremiyeceğini anlayınca, konağına aldı, götürdü.

Sabah oldu. Ertesi gün, bir iki Macar kalenin önüne gelmiş, bağırıyordu:

— Palfi Mikloş, Kara Ali beyi Budine gelsin diye davet ediyor.

Kara Ali bey, Lala Mehmed paşa ile görüştü. Lala Mehmed paşa:

— Varsın. İcabına göre cevap versin, dedi.

Kara Ali beyle beraber bir kaç çorbacı Palfi Mikloşun yanına gittiler. Görüştüler.

Palfi Mikloş şöyle diyordu:

— Askerin hali malûmunuz. Kendinize ve çoluk çocuğunuza en hayırlısı, kaleyi vire ile vermektir.

Ali bey cevap verdi:

— Ya bizim askerimize ne oldu? Onların bütün düşüncesi kaleye adam komak idi. Onu yaptılar. Anadolu beylerbeyisi Mehmed paşa ile Şemsi paşa zade Mahmud paşa kaleye gözünüzün önünde üç bin adam koyup savuştular. Kale şimdi onların elinde. Benim hiç bir alâkam yok.

Palfi Mikloş uyuşulamıyacağını anladı. Kara Ali bey kaleye döndü.

Ertesi gün topları siperlere yerleştirerek kaleyi gün doğar doğmaz dövmeğe başladılar. Fakat açılan ateş, âdeta bir yaylım ateşi idi. Öyle toplar getirmişlerdi ki, her biri yirmi sekizden kırk iki okkaya kadar gülle atan toplardı. Her top günde elli gülle atıyordu.

Estergon kalesi bu kadar top ateşine gene dayandı. Lâkin Tuna tarafındaki büyük kulenin dış duvarı kâmilen berhava edildi. İçindekilerin kimi içeriye, kimi dışarıya döküldü. Düşman askerleri hiç yılmadılar. Kulenin içine girip oturdular. Çam tahtalarına öküz derileri kapladılar. Altına sığınarak duvarı altından kazmıya başladılar. Duvara o kadar yaklaştılar ki, Türkler bir kargıyı onlara doğru uzatıp «bir melûnu» yıkmak ve yahut defetmek istese, «ucuna bir kâfir yapışıp o kendüye biz kendüye çekerdik.»

Öyle bir uğraş ki, gece gündüz savaşmakla bitmedi. Estergon gazilerine artık usanç geldi. Fakat kaleyi vermek hiç kimsenin aklından geçmedi.

Amma, ağustosun en sıcak günlerinde susuzluğa dayanmanın imkânı yoktu. Artık kaledeki sarnıcın suyu da tükeniyordu. Tamam bir ay sarnıc suyu içildi. Suyu da idare etmek lâzımdı. Lala Mehmed paşa askeri susuz bırakmamak istedi. Suyun başına kendi geçti. Üç yüz kişiye bir iki at yükü su dağıttı. Hatta suyu kendi elile dağıtıyordu. Sıcak öyle bir bastırdı ki, Estergon gazileri susuzluktan sarnıcın mermerlerini yalıyorlardı. Çoğu elsiz, ayaksız kalmış, yaralı gazilerdi. Çoğunun kumbaradan vücudü haşlanmış, gözü kapanmış, yüzü kabariklarla dolmuştu. Yüzleri de vücudleri de kokuyordu. Öyle ağlıyorlar, ve bağırıyorlardı ki,

— Bir damla su!

Diye can veriyorlardı.

Estergon, Kerbelâya dönmüştü.

(Arkası var)

AKŞAM SPOR

Yaptıkları beşer maçtan sonra

Birinci küme takımları üzerine gelişi güzel bir istatistik

Şimdiye kadar yapılan maç sayısı: 30.

Bir taraf lehine neticelenen maçlar: 27

Berabere biten maçlar: 3

Otuz maçta yapılan gol sayısı: 146

Galip takımların yaptıkları goller: 122.

Mağlûp takımların yaptıkları goller: 20

Aradaki nisbet: 6,1

Berabere maçlarda yapılan goller: 4

En fazla gol yapılan hafta: Birinci (35)

En fazla gol yapılan hafta: İkinci (24)

Birinci hafta, galiplerin golleri: 30

Birinci hafta, mağlûpların golleri: 5

Aradaki nisbet: 6

İkinci hafta, galiplerin golleri: 17

İkinci hafta, mağlûpların golleri: 3

Aradaki nisbet: 5,66

İkinci hafta, berabere kalanların golleri: İkişer.

Üçüncü hafta, galiplerin golleri: 22

Üçüncü hafta, mağlûpların golleri: 5

Aradaki nisbet: 4,4

Dördüncü hafta, galiplerin golleri: 28.

Dördüncü hafta, mağlûpların golleri: 2

Aradaki nisbet: 14.

Beşinci hafta, galiplerin golleri: 25

Beşinci hafta, mağlûpların golleri: 5

Aradaki nisbet: 5

Fenerbahçe stadında yapılan goller: 62.

Taksim stadında yapılan goller: 45

Şeref stadında yapılan goller: 39

En fazla gol: Birinci hafta Fenerbahçe stadında on sekiz (Topkapı 6- İstanbulspor 4, Fenerbahçe 8 - Vefa 0)

En az gol: Birinci hafta Şeref stadında altı (Eyüp 2 - Anadolu 0, Beşiktaş 3 - Süleymaniye 1) ve ikinci hafta Fenerbahçe stadında altı (Süleymaniye 2- Hilâl 1; Fenerbahçe 3- Eyüp 0)

En fazla seyirci ve hasılât: Fenerbahçe - Beşiktaş maçı.

Sayısız berabere kalan takımlar. Güneşle Eyüp, Beşiktaşla İstanbulspor.

Sayı yaparak berabere kalan takımlar: Vefa ile İstanbulspor.

En iyi neticeler: Fenerbahçenin Vefaya 8-0, Beykozun İstanbulspora 8-0 galibiyetleri.

En fazla gol çıkan maç: Vefa 10 - Hilâl 2.

En fazla gol atan takımlar: Fenerbahçe ile Güneş (Yirmişer).

En az gol atan takımlar: Süleymaniye ile Hilâl (Dörder).

Hiç gol yemeyen takım: Fenerbahçe

En az gol yiyen takım: Güneş.

En çok gol yiyen takım: Hilâl.

Bütün maçlarını kazanan takım: Fenerbahçe.

Bütün maçlarını kaybeden takım: Hilâl.

Berabere kalmış, fakat hiç yenilmemiş takım: Güneş.

Berabere kalmış, fakat hiç kazanmamış takım: İstanbulspor.

Yediklerinden fazla gol atanlar: Fenerbahçe, Güneş, Galatasaray, Beşiktaş, Vefa.

Attıklarından fazla gol yiyenler: Eyüp, Beykoz, Anadolu, İstanbulspor, Süleymaniye, Hilâl.

Attığı kadar gol yiyen: Topkapı.

En fazla gol yapmış futbolcü: Topkapı sol içi Haydar.

Hiç gol yemeyen kaleci: Hüsameddin (Fenerbahçe).

En az gol yiyen kaleci: Safa (Güneş)

Kendi kalesine gol atan oyuncu: Hakkı (Topkapı).

Otuz maçta gol yapan futbolcülerin sayısı: 66. (Otuz maçta 660 futbolcü oynadığına göre her on futbolcüde bir futbolcü gol yapmış demektir.)

Fenerbahçenin en iyi neticesi: Vefaya 8-0 galibiyeti.

Fenerbahçenin en fena neticeleri: Beşiktaş ve Süleymaniyeye 2-0 galibiyetleri.

Güneşin en iyi neticesi: Hilâle 7-0 galibiyeti.

Güneşin en fena neticesi: Eyüple 0-0 beraberliği.

Galatasarayın en iyi neticesi: Hilâle 7-0 galibiyeti.

Galatasarayın en fena neticesi: Beşiktaşa 1-2 mağlûbiyeti.

Beşiktaşın en iyi neticeleri: Anadolu ve Süleymaniyeye 3-1 galibiyetleri.

Beşiktaşın en fena neticesi: Fenerbahçeye 0-2 mağlûbiyeti.

Topkapının en iyi neticesi: Eyübe 6-1 galibiyeti.

Topkapının en fena neticesi: Güneşe 0-6 mağlûbiyeti.

Vefanın en iyi neticesi: Hilâle 10-2 galibiyeti.

Vefanın en fena neticesi: Fenerbahçeye 0-8 mağlûbiyeti.

Eyübün en iyi neticesi: İstanbulspora 5-1 galibiyeti.

Eyübün en fena neticesi: Topkapıya 1-6 mağlûbiyeti.

Beykozun en iyi neticesi: İstanbulspra 8-0 galibiyeti.

Beykozun en fena neticesi: Fenerbahçeye 0-5 mağlûbiyeti.

Anadolunun en iyi neticesi: Süleymaniyeye 5-0 galibiyeti.

Anadolunun en fena neticesi: Eyübe 0-2 mağlûbiyeti.

İstanbulsporun en iyi neticesi: Beşiktaşla 0-0 beraberliği.

İstanbulsporun en fena neticesi: Beykoza 0-8 mağlûbiyeti.

Süleymaniyenin en iyi neticesi: Hilâle 2-1 galibiyeti.

Süleymaniyenin en fena neticesi: Anadoluya 0-5 mağlûbiyeti.

Hilâlin en iyi neticesi: Süleymaniyeye 2-1 mağlûbiyeti.

Hilâlin en fena neticeleri: Güneş ve Galatasaraya 0-7 mağlûbiyetleri.

★

Galatasaray - Çeki Karlin

Çeklerle ilk maç cumartesi yapılacak

Çeki Karlin ile ilk maçı yapacak olan Galatasaray takımı

Evvelce haber verdiğimiz gibi Çeki Karlin adındaki profesyonel Çek takımı, şehrimizde üç ve Ankarada iki maç yapmak üzere bir iki güne kadar İstanbula gelecektir.

Çeki Karlin ilk maçını, önümüzdeki cumartesi günü Taksim stadında Galatasarayla yapacaktır. Epey zamandır bir ecnebî ve bilhassa bir Çek takımının memleketimize gelmemiş olması, bu maçların haklı bir alâka uyandıracağını göstermektedir. Diğer taraftan, gösterilecek alâkaya sebep yalnız bu değildir. Çeki Karlinin İstanbulun en kuvvetli üç takımile Ankaranın en kuvvetli takımı karşısında alacağı neticeler, Fenerbahçe, Güneş, Galatasaray arasında mukayeselere yol açacak ve spor merarklılarının zihinlerinde «hangi takım daha iyi netice alacak?» soruları belirecektir. Sonra seneler var ki Fenerbahçenin karşılaştığı ecnebî takımlarla Galatasaray, Galatasarayın karşılaştığı ecnebî takımlarla da Fenerbahçe karşılaşmamıştı.

Fenerbahçe, Galatasaray ve Güneş arasındaki son anlaşma gene buna imkân verdi. İşte bir çok Fenerbahçe ve Galatasaray taraftarları için işin en enteresan tarafı, Fenerin Galatasaraydan, Galatasarayın Fenerden daha iyi netice almasıdır.

İlk maçı yapacak olan Galatasarayın ne netice alabileceğini, Çek takımını görmediğimiz için pek kestiremiyoruz. Yalnız şunu hemen kaydetmek lâzımdır ki Galatasaray iyi bir netice almak için müdafaasını biraz ıslâh etmelidir. Lig maçlarında gördüklerimize dayanarak söyliyebiliriz ki Galatasaray müdafaası, bilhassa muavin hattından ziyade son müdafaa hatları istenildiği kadar kuvvetli değildir. Galatasaray muhacimleri her zaman müessir ve tehlikeli olmamakla beraber, aralarında seri ve becerikli olanlar bulunduğu için, müdafaa kuvvetlendirildiği takdirde bunlardan daha fazla randıman alınması umulabilir.

Önümüzdeki günlerde Çeki Karlin hakkında bildiklerimizi yazacağız.

S. G.

Güneş klübünün konferansları

Güneş klübü her kış mevsiminde tertip etmekte olduğu on beş günlük konferans ve çaylara bu cumartesiden itibaren başlıyacaktır. Konferanslar her ayın ilk ve üçüncü cumartesi günleri verilecektir.

Her sene olduğu gibi bu sene de İstanbul radyosunun nakledeceği bu konferansların birincisini spor mevzuu üzerinde B. Bürhan Felek verecektir.

B. Bürhan Feleğin geçen seneki konferansı büyük bir alâka uyandırmış, gerek Güneş klübü konferans salonunda hazır bulunanlar, gerek radyodan takip edenler tarafından zevkle dinlenmişti.

Konferansı İstanbul radyosundan dinliyeceğiniz saat 18,30 dur.

Kır koşusu

İstanbul atletizm ajanlığından:

1 — Mevsimin ilk kır koşusu, 6/12/936 pazar günü sabah saat 10 da Şişli, Tuğla harmanları yolu üzerinde beş kilometre olarak yapılacaktır.

2 — Klüpler müsabakaya üçer kişilik takımlarla iştirak edeceklerdir.

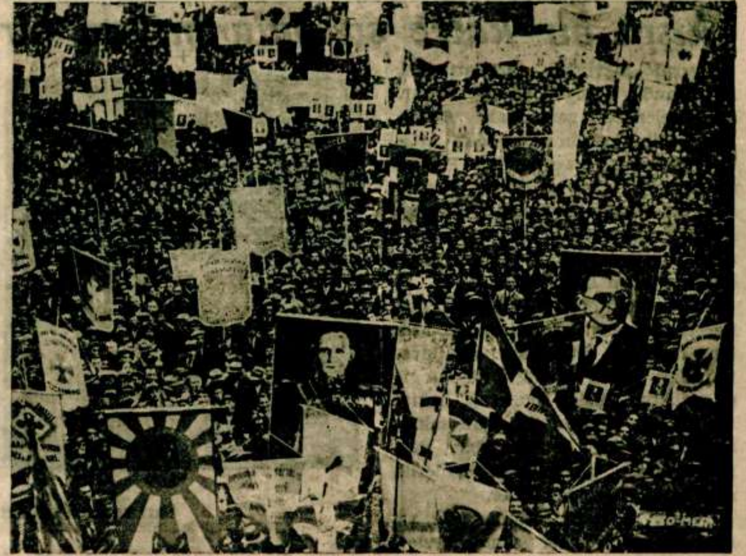
3 — Klüpler atletlerin listesini 4/12/936 cuma akşamına kadar Beyoğlu Halkevindeki mıntaka merkezine göndermiş bulunacaklardır.

4 — Müsabaka sabahı atletler saat 9 da Şişli tramvay deposu önünde toplanacaklardır.

ATİNA MEKTUPLARI

Yunanistanda büyük bir çalışma göze çarpar

65 yaşındaki başvekil gençleri kıskandıracak bir faaliyet gösteriyor

Başvekilin Makedonyada Serendi ziyaretinde yapılan tezahürat

Atina 27 (Hususî muhabirimizden) — Son teşrin ayının yirmisinden sonraki günler hava burada birdenbire bozdu, termometre sıfırdan yukarıya ikiye kadar indi; Atinayı saran dağların tepeleri karla örtüldü. Mutedil havaya alışık olan Atinalılar için bu âni hava değişmesi nahoş bir sürpriz oldu. Fakat hayatın acı taraflarını imkân derecesinde görmemekte veya hafif geçirmekte ciddden mahir olan payitaht halkı günlük düzenini bozmadı. Özel veya Genel hiç bir eğlenceden vaz geçmedi.

Son günlerin en mühim hadisesi kral Kostantin ile kraliçe Olga ve Sofiyanın Floransede saklı tabutlarının Yunanistana taşınması hasebile yapılan muazzam ve muhteşem merasim olmuştur. Cenaze alayına bizzat kral, veliahd, 4 prens 7 prenses, müteveffa kralın sağ kalmış bütün maiyet ve saray erkânı, kor diplomatik, elli mütekaid veya muvazzaf elçi, patrik, metrepolit ve daha küçük rütbeleri haiz 700 ruhani, general ve amiraldan asteğmene kadar muhtelif rütbede resmî üniformalı 1000 hava, deniz, kara, polis ve jandarma subayı ve bir kolordu iştirak etmiştir.

İnzibat o kadar mükemmel bir surette temin edilmişti,ki alayı seyrederken yanımda duran Özkan mütekaid bir Fransız, Fransızlara has ateşli bir ifade ve heyecan ile şöyle bağırdı: «Bir bu merasimdeki inzibat ve emniyet tedbirlerine bakınız; bir de kral Aleksandrın Marsilyadaki katlini hatıra getiriniz. Birincisi ile ikincisi arasındaki fark, bir çok cihetlerden szi hayrette bırakacak kadar büyüktür.»

Kral Kostantin Yunanlıların kral tarafdarlarınca gerçekten sevilmiş bir şahsiyet idi. General Metaksas, kralın iktidar mevkiinde bulunduğu sıralarda krala peyrev idi. Talileri müşterek ve acı bir seyir takib etmişti. Şimdiki başvekil, eski şefine ve fikir ortağına vefa ile şükranperverliğin en yüce ve parlak bir nümunesi sayılmağa değer bir çapta şerefli merasimeler yaptı.

Fakat bununla başvekillik particî manasile kral tarafdarı ve kral aleydarlarına düşman olduğu sayılmasın, bu mütalâalar başvekillik kurduğu güzel ve gayretli yeni idare ile acı ve tatlı bir çok hatıralara muteber olan tarihe gömüldü.

Hele başvekilin eski siyasî hasimlerine karşı gösterdiği iltifatkâr çehre, yaptığı dostane muameleler yeni Yunanistanın bu yorulmak bilmez yapıcısının iyi kalpliliğine, geniş ihatasına büyük bir delil teşkil eder. Siyasî muhaliflerinden her hangi birisi hayata gözlerini yumdise, cenazelerinin masrafı hazineden ödendi ve her birisine de muvazzaf iken ölmüş başvekillere mahsus merasim yaptırdı. Eskiden bu gibi hadiseler partilerce bir propaganda vesilesi olurdu. Hükûmet eline aldığı gündenberı general Meteksas bu gibi hadiselere millî, saf bir kisve giydiriyor ve kendisine has keskin, tereddüdsüz, askerî ifade ile şöyle diyor: «Milletin büyüklerinden idi. Bu millete hizmet etmiş, millet yolunda yorulmuş, terlemiş, zahmet çekmiş, hayatını yıpratmıştır. Vatan ve millet kendisine minnet ve şükran borçludur. Bu borcu ödemek, ulusal borcumuzdur.»

BAŞVEKİLİN FAALİYETİ

Vaziyet normaldir. Her tarafta asayiş tamdır. 65 yaşını doldurmuş olan başvekil, otuz yaşındaki genç dinç adamları kıskandıracak devamlı bir faaliyet gösteriyor. En ziyade muhalif, en koyu aleyhdar sayılan muhitlere kadar bizzat gidiyor; halk arasına karışıyor; onlarla halleşiyor. derdlerini dinliyor.

Girid, şimdiye kadar partizanlık duygularının en hararetli tezahürler arzeden bir kıtası sayılırdı. Bütün parti başkanları 300 bini aşan cesur, atılgan, fedakâr, yurdsuz insanlarla mesken bu adadaki yürekleri fethetmeği erişilmez bir gaye sayarlardı.

Eski genel kurmay başkanı kış demedi, fırtına demedi, bir torpitoya atladı. Giride gitti ve Giritlilerin meşhur siyasal dahisinden maada hiç başka bir kimseye yapılmıyan nümayişlerle ve alkışlarla karşılandı; halktan tam müzaheret vadi aldı.

Halk 3000 ni mütecaviz arzuhal sundu. Derdlerini sayıp döktü; deva istedi. Başvekil söz verdi. Atinaya daha neşeli, maddeten ve manen daha zinde döndü. Girid halkının dileklerini tetkik etmeğe ve tahakkuk ettirmeğe memur bir komisyon kurdu. Haftada üç gün bu komisyon başvekilin peşinden seve seve gideceklerine merdcesine söz vermiş olan ve Yunanistan içinde mümtaz bir ekseriyet teşkil eden bağrı yanık bu ada sakinlerinin isteklerini resmî formalitelerin müsaade ettiği âzamî sürat ile tahakkuk ettirmek yollarını arıyor.

Şakir Rasim Çeçen

Mühim bir tebliğ

Hakem komitesi başkanlığından: Bazı stadlarda lik müsabakları ilân edilen saatlerden daha geç başladığı için son maçlar karanlığa kalmaktadır.

İstanbul futbol ajanlığı ile komitemiz arasındaki mutabakata dayanarak hakemlere maçları tam vaktinde başlatmaları tebliğ edilmiştir.

Lig maçlarının intizamı için stad direktörleri, saha komiserleri ve hakemlerin bu noktaya büyük ehemmiyet vermeleri rica olunur.

Akşam: Bir iki gün evvelki neşriyatımızın nazarı dikkate alınmış olmasına teşekkür ederiz.

Her akşam bir hikâye

Akla gelmiyen iş

Bizim Haydarın başına tuhaf bir vaka geldi. Onu size anlatmak isterim. Çünkü kurnazlık etmeğe kalkanların çok kere zararlı çıktıklarını ispat ediyor. İbret alınacak bir vaka.

Bilirsiniz ya, Haydar fena bir illete tutulmuştur: Şiire merak sardırmıştır, romana merak sardırmıştır. Hasılı edebiyata meftundur. Bunları kimseye göstermez. Çünkü alay edecekler diye korkar. Fakat siz yazdığı şaheserleri okuyarak mutlaka birisinin kafasını patlatmıyan, içini sıkmıyan bir şair gördünüz mü? Haydar da nişanlısı Behiyeyi gözüne kestirmişti. Bütün nefis manzumelerini, mensur şiirlerini bu kumral güzele okudu.

Behiye Haydarın eserlerile eğlenmiyordu. Fakat düşündüğünü açıkça söylüyordu.

Nafile yere vaktini kaybediyorsun, şekerim, diyordu. Bugün yazı yazarak para kazanan kaç kişi var? Para kazanmaktan, zengin olmaktan vazgeç. Kalemile azıcık rahat surette yaşıyabilen bir şair görüyor musun? Yazdığın şeyleri yalnız sen okursun. Şimdi bu mallara kimin kulak astığı var?

Haydar sevdiği kızdan da teşvik göremeyince fena halde meyus oluyordu. Fakat bütün bütün mağlûbiyeti kabul etmek te izzeti nefsine dokunuyordu. Ne yapıp yapıp Behiyeye kendi edebî kudretini ispat etmek lâzımdı.

Düşündü, taşındı. Bir roman yazmağa karar verdi. Bundan Behiyeye bahsetmiyecekti. Gece gündüz çalıştı. Bir şaheser vücude getirdi. Harikulâde nefis bir aşk romanı! His ve tahlil ile dolu bir eser. Asıl zorluk kitab bittikten sonra başladı. Şimdi basmayı göze alacak bir fedaî bulmak lâzımdı. Babıâli tâbileri arasında artık böyleleri kalmamıştı. Nihayet, biriktirdiği paraları feda etti. Kitapçının birisi de masrafa iştirak etmeğe razı oldu. Tabı işi de yoluna girdi.

Haydar esere imzasını atmıyordu. Bunu müstear bir nam ile neşredecekti. Roman çıkacak, ellerde dolaşacak, dillerde gezecek, velvele koparacaktı. Herkes bu şaheseri yazanın kim olduğunu merak edecekti. O zaman, göğsünü gere gere Behiyeye gidecek ve onun muharriri benim! diyecekti. Bu ne tatlı bir sahne teşkil edecekti. Haydarın gözleri neşesinden pırıl pırıl yanıyordu.

***

Roman Pars Tekin imzasile çıktı. Bütün edebî mecmualara ve meşhur münekkitlere birer nüsha gönderildi. Artık Haydar her gün ve her hafta yevmî gazeteleri, haftalık risaleleri karıştırıyordu. Şaşılacak şey. Bütün matbuat sanki bu meşhur eseri sükût ile geçiştirmek hususunda ittifak etmişlerdi. Ne «Varlık» ne «Çığır», ne «Fikir hareketleri» iki kelime bir şey yazmadıkları gibi «Ataç» da bir müsahabeyi esirgedi.

Zavallı Haydarın uykusu kaçmıştı. Kaç türlü yanıp duruyordu. Edebî şöhreti, hulyası sönmüş, elindeki paralar uçmuş, Behiyeyi hayran bırakmak emeline veda etmişti.

Fakat, dedim ya, Haydar öyle kolay kolay mağlûbiyeti kabul edecek şairlerden değildi. Onun, kendi tabirile, dinamik bir muhayyelesi vardı. Düşündü, Gene bir çare buldu. Haftalık Papağan gazetesine şöyle bir ilân verdi:

«Zengin ve yalnız yaşıyan bir erkek evlenmek maksadile bir genç kızla tanışmak istiyor. Zenginlik ve fevkalâde bir güzellik aranmıyor. Yalnız bu genç kızın meşhur romancı Pars Tekinin romanında tasvir edilen kıza benzemesi kâfidir. Adres: Posta kutusu...»

Romanı elden ele gezdirmek için şüphesiz bu pek kurnazca bir tedbirdi. Kimbilir, kaç genç kız onun romanını arıyacak, okuyacaktı. Bir kere okuyunca da hepsi kendisinin edebî kudretine hayran olacaklardı. Bu suretle bütün münekkidlerin sırf kıskançlık yüzünden sükût etmiş olmalarının ehemmiyeti kalmıyacaktı.

Filhakika, Haydara bir çok mektuplar gelmeğe başladı. O bunları memnuniyetle okuyor, bazılarına da rasgele cevaplar yazarak kıtırlar atıyordu.

Fakat bir gün Haydara mavi bir zarf geldi ki üstündeki yazıyı uzaktan görür görmez tanıdı. Bu Behiyenin yazısı idi!

Haydar heyecan ile mektubu açtı ve şu satırları okudu:

Muhterem efendim,

İlânınızı okudum. Size şu mektubu yazmak için içimde zaptı imkânsız bir arzu duydum. O kadar beğendiğiniz muharririn romanını aldım. Bu kitap benim pek içimi sıktı. Fakat itiraf ederim ki kendim orada tasavvur edilen genç kıza pek benziyorum. Hatta çehresi, hali hakkında verilen tafsilât bile bana benziyor. Ne yazık ki nişanlı bulunuyorum. Nişanlım çok garib ve iç sıkıcı bir gençtir. Kendisini hiç sevmiyorum. Doğrusunu ararsanız, aptalın biri. Onun için, kendisile anlaşabileceğimize zerre kadar ihtimal vermiyorum. Ona varırsam nasıl bir hayat süreceğimi pek âlâ tahmin etmekteyim. Şu aptal ile münasebetimi kesmek için bir fırsat bulsam cidden memnun olacağım.

Sizi ihata eden esrar ve meçhuliyet üzerimde öyle cazib bir tesir yapıyor ki tarif edemem. Acaba bir gün biribirimizi tanımak kabil olacak mı? Bu mektupta anlatamıyocağım şeyleri bir kaç dakikalık bir görüşme çok daha iyi izah edebilir. Bana cevap verirseniz, istediklerinizi serbestçe yazabilirsiniz. Yalnız mektubunuzu verdiğim adrese gönderiniz. Mektubunuz eve gelirse nişanlımın eline düşebilir. Hoş buna da aldırış etmem ya. Ondan kurtulmak için iyi bir vesile teşkil eder. Kumralım, roman kahramanları gibi yaşamak isterim. Aşkımda bir çok hayal sukutlarına uğradım. Tam sizin aradığınız ideal tip olduğumu zannediyorum. Sizin gibi yalnız ve hüzün ve melâl içinde bir erkeğe neşeli ve sabırlı bir arkadaş olacağıma eminim. Behiye»

Zavallı Haydarın bu mektubu okuyunca ne hale girmiş olacağını artık siz tahmin edebilirsiniz. Romanını müstear nam ile neşretmek için verdiği karara bin kere pişman oldu. Kendi kurnazlığına kendi kurban olmuştu. Ayni zamanda bütün âşıkane hulyaları da elinden gidiyordu.

Bu halin devam edemiyeceğini anladı. İki gün sonra, nişanlısının evinde ufak bir kıskançlık kavgası çıkardı. Behiye, şimdiye kadar olduğu gibi yumuşak davranıp Haydarın gönlünü alacak yerde işi müteazzimane karşıladı, Haydarın yüzüne bağırdı. O da kapıyı çat diye vurarak çıktı gitti.

Behiye hâlâ zengin kocayı bekliyor. Bu işin yalnız bir iyiliği oldu. Haydar edebiyat illetinden kurtuldu. Şimdi bankada güzel çalışıyor ve akşama kadar hesap makinesinde cem, tarh, zarp ve taksim yapıyor.

Hikâyeci

Radyo

2 Kânunuevvel 1936 Çarşamba

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

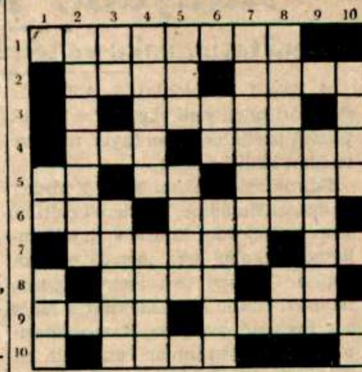
Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Gavin kardeşler tarafından muhtelif şan, 20 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Orkestra, 1 - Mendelsohn: (Sakin denizde bir seyahat) uvertür, 2- Max Guillaume: (Page d. Amour) vals, 3- Scheffer: (Ormanda müfreze) Solo Trompet, 4- Heuberger: (Der Opernball) operetinden parçalar, 5- D. Ambresio: (Serenat) keman ve org, 6- Pesse: (Değirmen), 22 Plâkla sololar, 22,30 Ajans ve borsa haberleri, 23 Son.

3 Kânunuevvel 936 Perşembe

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Konferans: Doktor Hüseyin Kenan tarafından. 20 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 21 Orkestra: 1 - Mozart: (Figaronun evlenmesi) uvertür. 2 - Ganne: (Extase). 3 - Jaqu. Renne (Dramatik suvit) 4 - Czibulka: (Balodan sonra aşk Rüyası). 5 - Glinka: (Şüphe) Romans. 22 Plâkla sololar. 22,30 Ajans ve borsa haberleri. 23 SON.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — İpekli (8)
2 — Bir isim (4) Kayıb (4)
3 — Eski vilâyetlerimizden biri (5)
4 — Aktörün vazifesi (3) Kızıl şafak (5)
5 — Masset (2) Şan,şeref (2) Duvarcının elindeki (4)
6 — Başına İ koyun süt versin (3) Maiyet (5)
7 — Kısmak (6) Atıf edatı (2)
8 — Kemiğin içindeki (4) Kırmızı(2)
9 — Ses (4) Buhar (5)
10 — Tasdik edatı (4)

Yukardan aşağı:

1 — Boy değil (2) değnek (3)
2 — Üflemek (7)
3 — Nota (2) oturtulan yer (5)
4 — Ütülenmiş (5) Bir ırk (4)
5 — Güzel koku (3) Bir isim (4)
6 — K. A. aynen (2) Zaman (5)
7 — Kederlenmek (7)
8 — Geminin kumandanı (6) Beygir (2)
9 — Ateşli (6)
10 — Yok etmek (4) Nota (2)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 - Dağınık, Mi, 2 - Ay, Ya, Ezik, 3 - Yağma, Re, 4 - Az, Atip, 5 - Kitap, 6 - İh, Tarçın, 7 - Kavata, 8 - Azime, Ak, 9 - Kel, La, 10 - Si, Ayalet.

Yukardan aşağı: 1 - Dayanıklı, 2 - Ayaz, Ha, 3 - Vaki, 4 - İyma, Taze, 5 - Naat, Atila, 6 - İkram, 7 - Kerpiç, Elâ, 8 - Re, Tığ, 9 - Mi, Tan, 10 - İki, Akit.

BORSA

İstanbul 1 Kânunuevvel 1936
(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	95,—	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933 istikrazı	96,50	» Müessis	83,—
Ünitürk I	22,77,50	T. C. Merkez Bankası	86,50
» II	21,25,—	Anadolu hisese	24,50
» III	21,50,—	Telefon	6,50
Mümessil I	44,—	Terkos	11,75
» II	41,—	Çimento	13,05
» III	—	İttihat değir.	10,50
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,07,—	Prağ	22,44,25
Londra	616,—	Berlin	1,98,10
Nev York	79,69,64	Madrit	7,45,94
Milâno	15,11,68	Belgrad	34,49,75
Atina	88,79,87	Zloti	4,20,94
Cenevre	3,46,70	Pengo	4,34,25
Brüksel	4,71,55	Bükreş	108,60,50
Amsterdam	1,46,70	Moskova	24,75,—
Sofya	64,93,50		

Ticaret ve zahire borsası

1 Kânunuevvel fiat ve muameleleri

1 — **İthalât:** Buğday 756, arpa 105 tiftik 22, kepek 30, yapak 4, iç ceviz 10, un 15,1/2, susam 2 keten tohumu 2,1/4, mısır 106, nohut 6, K. ceviz 7, fasulye 38, zeytinyağı 49 ton.

İhracat: Tiftik 50, kuşyemi 45, fasulye 87, razmol 96, yapak 48, iç ceviz 1,1/2 ton.

2 — **Satışlar:** Buğday yumuşak kilosu 5 kuruş 25 paradan 6 kuruş 5 paraya kadar, Buğday sert kilosu 5 kuruş 27,1/2 paradan 6 kuruş 7,1/2 paraya kadar, Sert kızılca kilosu 5 kuruş 5 paradan 5 kuruş 12,1/2 paraya kadar, Arpa Anadol kilosu 4 kuruştan 4 kuruş 5 paraya kadar, Çavdar kilosu 4 kuruştan 4 kuruş 7,1/2 paraya kadar, Bakla kilosu 4 kuruş 34 paradan 4 kuruş 35 paraya kadar, Fasulye çalı kilosu 8 kuruştan, Keten tohumu kilosu 8 kuruş 30 paradan, Susam kilosu 15 kuruş 10 paradan, Haşhaş tohumu kilosu 16 kuruştan, Ceviz içi kilosu 38 kuruştan, Yapak İmroz kilosu 53 kuruştan, Yapak Trakya kilosu 65 kuruştan 68 kuruşa kadar, Güz yünü kilosu 79 kuruştan.

3 — **Telgraflar:** Londra Mısır Laplata 1. ci kânun tahmili korteri 21 Şi. 9 Pe. ki. 3 kr. 8 san., Londra keten tohumu Laplata 1. ci kânun tahmil tonu 11 Ster. 5 Şi. ki 6 kr. 82 san., Anvers Arpa Lehistan 1. ci kânun tahmili 100 kilosu 111 B. Frank Ki. 4 Kr. 72 San., Liverpul Buğday 1. ci kânun tahmili 100 libresi 8 Şi. 6.1/2 Ki. 5 Kr. 84 San., Şikago Buğday Hartvinter 1. ci kânun tahmili Buşeli 120,1/8 sent Ki. 5 Kr. 55 San. Vinipek Buğday Manitoba 1. ci kânun tahmili Buşeli 109,1/8 sent Ki. 5 Kr. 04 San., Hamburg iş fındık Giresun derhal tahmil 111 kilosu 155 R. Mark Ki. 78 Kr. 36 san., Hamburg iç fındık Levan derhal tahmil 111 kilosu 154 R. Mark Ki. 77 Kr. 86 San.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: **İSKENDER F. SERTELLİ** — No 33

Bunu bilen yoktu.

Ve gariptir ki, Sultan Ebu Abdullah, Diyanayı kralın düşmanı olarak tanımıştı.

Diyananın şeytanî zekâsı Endülüs hükümdarına bu kanaati aşılamağa kâfi gelmişti.

Diyana bir gün Ebu Abdullaha:

— Günün birinde İspanyollar Garnataya girerse, kral beni mahveder.

Demişti.

Endülüs sultanı gözdesine şu şekilde teminat vermişti:

— Kral buraya girmeden, benim bin kişilik maiyetimin canını ve hukukunu, hattâ malını mülkünü emniyet altında bulundurmağa mecburdur. Aksi takdirde buraya ayak atamaz. Sen de benim ailem arasında ve benimle beraber daima bu sarayda kalacaksın!.

***

Yusuf Hayyat, karısı Hacerin öldüğü gündenberi valide sultanla temas edemez olmuştu. Sitti Ayşe artık serbestçe saraydan dışarıya çıkamıyordu. Peşinde bin bir hafiye vardı.. oğlunun hafiyeleri.

Ve Yusuf Hayyat da valide sultanın dairesine gidemiyordu.

Yusuf Hayyat karısının sahte hoca rolünü oynıyan papaz tarafından öldürüldüğünü anlamıştı. Şimdi onun bir tek endişesi vardı:

— Sitti Ayşeyi de öldürecekler mi?

Bu ihtimal onun için çok kuvvetliydi. Sarayda yabancı ellerin daima faaliyette bulunduğu muhakkaktı.. ve bu ellerden birisinin ilk fırsatta valide sultanın canına kıyacağı şüphesizdi.

Yusuf Hayyat Sitti Ayşeyi ölümden kurtarmak için bir çare bulmuştu: Ana oğulun biribirile barışması.

Sitti Ayşe buna muvafakat edecek olursa, Oğlunun da bu barışmadan hoşlanacağı muhakkaktı. Çünkü Ebu Abdullah vezirine bir kaç kere:

— Eğer anam bana iltifat etse, onun elini öperdim.

Demişti. Yusuf Hayyat bu sözleri bizzat karısından duymuştu. Sitti Ayşeye bu fikri açmak, onu zahiren olsun oğlile barıştırmak lâzımdı. Bu, mücahidler üzerinde de iyi bir tesir yapacağı gibi, İspanyolların da ümidlerini kırmağa vesile olacaktı.

Yusuf Hayyat valide sultana, bu düşüncesini, saraya süt götüren ihtiyar bir adamla bildirmeğe karar vermişti.

***

GÖKTEN NUR MU YAĞIYOR?

Endülüs sultanına dalkavukluk eden bir takım hocalar:

— Askere lüzum yoktur. Şehrimizi ve saltanatınızı semavî kuvvetler koruyacaktır!

Diyorlardı. Bu sözler, inanan ve inanmıyan halkın kulağında yer etmişti.

Bir gece Garnatanın kubbesi üstünde kızıl alevler gören yerliler sokaklara dökülerek (gökten nur yağıyor!) diye bağrışmağa başladılar.

Gökyüzündeki alevcikler küçük kandil halinde şehre düşüyordu. İhtiyarlar:

— Fali hayırdır inşallah.. cenabı hak bizi nurile taltif ediyor. Bu bir halâs işaretidir!

Diyordu. Gençler ve vaziyeti daha yakından gören mücahidler telâşa düşmüşlerdi:

— Bu, düşmanın bir hilesidir. Biraz sabır ederseniz, işin içyüzünü kolayca anlarız.

Mücahidler sokakları doldururken, sarayın tehlikeye düşmesi ihtimalini düşünen sultan da muhafız alayına şiddetli emirler veriyor, (bu fırsattan istifade ederek baş kaldırmak istiyenlerin boynunu vurun!) diyordu.

Gökteki kandiller yavaş yavaş sönerek şehrin muhtelif yerlerine kararmış ateş parçası halinde düştükçe, halk koşuşuyor ve bu kandillere bağlı olan demir levhalar üzerindeki şu yazıları hayretle okuyordu:

«Muhasaradan vazgeçmiyeceğiz. Şehri kolaylıkla teslim ederseniz, kral Ferdinand canınızı ve malınızı korumayı vadediyor!»

«Sultanınıza itaat ediniz. Başsız millet yaşamaz. Onun etrafında toplanınız ve gittiği yoldan kendisini takib ediniz!»

«Gökten yağan nur» un foyası çabuk meydana çıkmıştı. Düşman karargâhından Garnata üzerine sapanla atılan hava fişekleri gökyüzünde patlayıp yanıyor ve yavaş yavaş şehrin sokaklarına düşüyordu. Fişeklere bağlanmış olan levhalar da halkı harekete getirmek ve sultanın etrafında toplamak maksadile yapılmıştı.

Mücahidler düşmanın zaman zaman yaptığı hava oyunlarından birini daha görmüş oluyordu. Geçen mirac gecesinde de İspanyollar şehir üstüne yılan şeklinde mehtaplar atarak halkı korkutmamışlar mıydı?

Sokaklara yayılan saray muhafızları halk üzerine atlarını sürerken, sarayda da akıl ve hayale sığmıyan dedikodular yapılıyordu.

Sultanın veziri, sokaklara düşen levhalardan bir kaçını alıp efendisine getirmiş:

— İspanyollar bakınız ne kadar âlicenab insanlar.. bize top atacakları yerde, halkımızı sizin etrafınızda toplamak ve memlekete kan dökülmeden girmek istiyorlar, velinimetim!

Diyerek sultan Ebu Abdullahı tebrik etmişti.

O gece bu hâdiseden sevinç duyanlardan biri de Diyana olmuştu.

Ve işte Diyana o gece bütün içini boşaltmaktan kendini alamıyarak, Endülüs hükümdarına valide sultan aleyhinde ilk defa şu sözleri söylemek cesaretini gösteriyordu:

— Sitti Ayşe sizin validenizdir velinimetim! Fakat, emin olunuz ki sizin başınızı ilk fırsatta kopartacaklardan biri de odur. İhtilâlcilerin yalnız ondan yardım gördüklerini duydum. Siz nasıl oluyor da şehirde dönen bu dolaplardan haberdar olmuyorsunuz?

Vezir Mehmed Cebbar da Diyananın söylediklerine yakın sözler söylemiş ve: (Arkası var)

Hava taarruzu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Porjenin esbabı mucibesinde ezcümle deniliyor ki:

«Gelecek harplerde bilhassa tahrip bombaları taşıyan büyük hava kuvvetleri mukabil tarafın hayati ehemmiyeti haiz yerlerine tevcih edilecek ve buralarını tahrip ve imha etmeye çalışacaktır. Mühim devlet binaları, silâh ve mühimmat fabrikaları, erzak ve cephane ve silo depoları mühim garlar ve emsali yerler havaya karşı büyük hedefler teşkil ettikleri takdirde yerden müdafaa edilmiş olsalar dahi gene havadan bombardıman edilmekten kurtulamazlar.

Bunun içindir ki, birçok memleketlerde evvelden yanyana yapılmış olan böyle mühim binaları dağıtmak ve yeni yapılanları da mümkün mertebe biribirinden uzak yerlerde inşa etmek usulü ittihaz edilmiştir.

Memleketimizde rejimin parlak ve şükrana lâyık eserlerinden olan genç ve muvaffakıyetli endüstrimizi ve mühim devlet binalarını kurma devrinde olduğumuz şu sıralarda milyonlara mal olan bu binaları havadan kolayca görünecek ve büyük hedef teşkil edecek tarzda yanyana sokmıyarak, münferid şekilde ve münasip yerlerde yapmak doğru ve mühim bir keyfiyettir.»

Proje bu hususta hükûmete geniş salâhiyetler vermektedir. Hükûmet lüzum gördüğü zaman, bu yolda tedbir almak üzere bütün sivil kuvvetleri seferber hale getirebilecektir.

Seferberlik halinde askerî mükellefiyet haricinde kalanların vatanî vazifelerini ne suretle yapacaklarını göstermek üzere hazırlanmakta olan kanun lâyihasına da bu bapta hükümler konulacaktır. Bu lâyiha ile hava hücumlarından korunma işlerinde kadınlarımıza birinci derecede vazife verilecektir.

Proje, şehir ve kasablarda zehirli gazlardan korunma için umumî sığınaklar vücude getirilmesini mecburî kılmaktadır. Hükûmet, proje meriyet mevkiine girer girmez bu işi en kısa bir zaman içinde başarılmak üzere plânlaştıracaktır.

Yapılacak umumî sığınakların masraflarına karşılık olmak üzere, belediye ve hususî idareler, varidat bütçeleri tutarı üzerinden yüzde bireri İç işleri bakanlığı emrinde olarak belediyeler bankasına yatıracaklardır.

İç işleri bakanlığı hava hücumlarına karşı korunmak işini ifası mecburî bir vazife halinde bütün memlekete teşmil etmeğe çalışacak ve memleketin atisi için hayati sayılan bu işi teşkilâtlandıracaktır.

Projenin Büyük Millet meclisince kabulünü müteakip Dahiliye vekâletinin yapacağı ilk işler arasında büyük şehirlerden başlayarak her şehirde zehirli gazları arayıp bulmaya mahsus teşekküller, sıhhî imdad heyetleri ve bunlara benzer diğer heyetler vücude getirmek işleri bulunmaktadır. Askerî mükellefiyet haricinde kalan bütün halk vücude getirilecek bu heyetlerde vazife almağa mecbur olacaklardır.

Bunlardan başka gene Dahiliye vekâleti memleketi hava tehlikelerine maruz kalmak bakımından muhtelif mıntakalara ayıracaktır. Hava tehlikesine en çok maruz görülecek mıntakalarda devlet tarafından ayrıca teşkilât vücude getirilecek ve tertibat alınacaktır.

Sokakta bir çocuk ölüsü bulundu

Dün sabah Beyoğlunda Parmakkapı civarında Galatasaray klübü binasının yanındaki çıkmaz sokakta yeni doğmuş bir çocuk ölüsü bulunmuştur. Hadise Adliyeye ve zabıtaya bildirilmiştir.

Adliye doktoru dün cesedi muayene etmiş ve morga kaldırılmasına lüzum görülmüştür. Çocuğun ne suretle öldüğü ve kim tarafından sokağa bırakıldığı henüz anlaşılamamıştır. Zabıta ve Adliye tahkikat yapıyor.

Fransa Amerikada istikraz yapacak

Nevyork 1 — Fransanın Amerikada bir istikraz yapacağı söyleniyor. Bu hususta resmî malûmat yoktur. Reisicumhur Vaşingtona dönmedikçe bir karar verilmiyecektir.

Adliyede yeni tayinler

Yeni tayin, nakıl ve terfiler yüksek tasdikten çıktı

Ankara 1 (Telefonla) — Adliyecilerimiz arasında yeni yapılan ve bugün yüksek tasdikten çıkan tayin, nakil ve terfileri bildiriyorum:

Edirne sulh hâkimi Nuri, Emirdağ hukuk hâkimliğine, Kırklareli sulh hâkimi Kemaleddin Edirne sulh hâkimliğine, İstanbul icra memurlarından Gülizar Kayseri icra memurluğuna, İstanbul hâkim namzedlerinden Muazzez Tekirdağ azalığına, Kars müddeiumumîsi Abdürrahman İzmit sulh hâkimliğine, baş müddeiumumî muavinlerinden Ziya Çanakkale müddeiumumîliğine, eski Kütahya icra memuru Mehmed Kemal İzmit icra memurluğuna Edirne hâkim namzedi Bedri Tirebolu hâkim muavinliğine, Bursa müddeiumumî muavini Ferid Samsun müddeiumumîliğine, Adana müddeiumumî muavini Fehmi Balıkesir müddeiumumî muavnliğine, İstanbul aza mülâzimi Atillâ Yalova müddeiumumîliğine, İzmir azası Ali Riza Erzurum hukuk hâkimliğine, Kars sorgu hâkimi İbrahim Ziya ve Ankara azasından Osman Necdet, eski hâkimlerden Mehmed Ali ve Balıkesir müddeiumumî muavini Hakkı İstanbul sulh hâkimliklerine, Mudanya müddeiumumîsi Mecid Ratip Gebze müddeiumumîliğine, Çanakkale müddeiumumî muavini Mehmed Ziyaeddin ve Ankara hâkim namzedlerinden Ziya İstanbul müddeiumumî muavinliklerine, Kırklareli sorgu hâkimi Mustafa Hayri İzmir müddeiumumî muavinliğine İstanbul hâkim namzedlerinden Şahabeddin Tekirdağ, Emin Muhlis, Denizli müddeiumumî muavinlikilerine, Hüseyin Haymana, Hüseyn Bayındır sorgu hâkimlikelrne, İsmet Mıhaliçcık, Enver Sürmene, Ali Salih Hopa hâkim muavinliklerine Mehmed Hayati İnebolu sorgu hâkimliğine, Saim Uşak icra memurluğuna, Ruşen Kemalpaşa, Kâzım Hidayet Çanakkale, Saime Tekirdağ hâkim muavinliklerine, Emine Nihal Sivas müddeiumumî muavinliğine, Makbule Torbalı hâkim muavinliğine, Lâmia Manisa müddeiumumî muavinliğine, Rüştiye Nebahat Görele, Fatma Bedia Kemalpaşa hâkim muavinliklerine Adalet Çankırı aza muavinliğine, Vecihe Trabzon, Fatma Sabiha Manisa, Ayşe Hidayet ve Fatma Mürüvvet Adana, Emine Firdes Konya aza muavinliklerine, Fatma Yaşar Karamürsel, Sekine Balıkesir, Emine Bolu, Nimet İnegöl, Lâmia Bursa hâkim muavinliklerine, Nadire Kütahya icra memurluğuna, Safiye Adapazarı Fatma Handan Bursa, Semiha İzmit hâkim muavinliklerine, Fatma Güzide Konya, Kâmran Edirne, Ayşe Fevzi Çankırı icra memurluklarına, Fatma Zehra Aydın, Meryem Eskişehir, Nezihe Bergama, Tayibe Düzce, İffet Muğla hâkim muavinliklerine tayin edildiler.

Deniz yolları
İŞLETMESİ

Acenteleri: — Karaköy - Köprübaşı Tel. 42862 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel: 22740

Mersin birinci postası

Bugün kalkan Mersin postasından itibaren İstanbuldan Salı günleri kalkan Mersin Birinci postaları Payasdan evvel DÖRTYOLA da uğrayacaklardır. (3324)

Scandinavian Near East Agceny

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991-2-3

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Bardaland vapuru 10 K.evvele doğru
Gotland vapuru 18 K.evvele doğru
Aasne vapuru 20 K.evvele doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.

Bardaland vapuru 11 K.evvele doğru
Gotland vapuru 19 K.evvele doğru
Aasne vapuru 21 K.evvele doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.
Tel: 44991-2-3

istanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İdareleri İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 110 ton kuru fasulye 11/12/936 cuma günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 13200 liradır. İlk teminatı 990 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (232) (3218)

★

Tophane Fırının keşfi mucibince tamirinin pazarlığı 3/12/936 perşembe günü saat 14,30 da Tophanede satınalma komisyonunda yapılacaktır. Keşfi 137 lira 60 kuruştur. Teminatı 20 lira 64 kuruştur. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (240) (3286)

★

Harbiye okulu için 2200 adet yün fanile 4/12/936 cuma günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 4620 liradır. İlk teminatı 346 lira 50 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (244) (3329)

★

Harbiye okulu için 4400 çift yün çorap 4/12/936 cuma günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 2200 liradır. İlk teminatı 165 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri (243) (3330)

Motorlu vasıtalar
Adnan Halet Taşpınar

Otomobil kullananlara ve şoförlere, motör işlerinde çalışanlara lâzım bir kitaptır. Kitapçılardan arayınız.

Tevzi yerleri İstanbul Kanaat ve İkbal, Beyoğlu Haşet Kitabevi.

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul komutanlığına bağlı Birlikler ihtiyacı olan 44000 kilo kuru fasulye kapalı zarf usulü ile eksiltmesi 9/12/1936 da Çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır. Muhammen tutarı 6160 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 462 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile 2490 sayılı kanunun 2 ci ve 3 üncü maddelerinde vesaikle beraber belli günde en az ihaleden bir saat evveline kadar teklif mektupları ile beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (3136)

★

Rami kışlasındaki tavla tamiratına ihale günü talip çıkmadığından 7/12/36 Pazartesi günü saat 15 te pazarlıkla ihalesi yapılacaktır. Keşif bedeli 4118 lira 12 kuruştur. Şartnamesi her gün öğleden evvel Komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 309 liralık ilk taminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (3133)

★

İstanbul komutanlığı garnizonu içinde bulunan motörlü vasıtalar ihtiyacı için 11 çeşit makine yağı pazarlıkla 11/12/936 Cuma günü saat 14 te satın alınacaktır. Muhammen tutarları mecmuu olan 1058 lira 75 kuruştur. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3134)

★

Çatalca müstahkem mevki kıt'atı eratının ihtiyacı olan 4000 kilo zeytin yağına ihale günü talibi çıkmadığından 9/12/936 Çarşamba günü saat 15,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen tutarı 2400 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 180 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3135)

ŞİRKETLERİN NAZARI DİKKATİNE

İstanbulda, Bahçekapısında tramvay caddesinde Anadolu hanında 9 oda bir salondan müteşekkil birinci kat toptan kiralıktır. Mezkûr kat her tarafı açık, her taraftan güneş almak dolayısile gayet sıhhîdir. İstiyenlerin mezkûr han odabaşısına müracaatleri.

Dr. Hafız Cemal
(LOKMAN HEKİM)
Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9,5 - 12» saatleri hakikî fıkaraya mahsustur. Herkesin haline göre muamele olunur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışlık telefon: 21044

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.	
283	Beyoğlu Kamerhatun	Şirket	E. 23 Y. 25	54 metre arsa	162	Açık arttırma
1065	Arnavutköy	E. Yağhane Y. Uğul çıkmazı	E. 19-21 Y. 124-19-21	İçinde yemiş ağaçları ve dolaplı kuyusu ve ahırı olan bostanın 76/2400 his.	100	»
1351	Beyolğu Emincami	İlâr	15	172,25 metre arsa	450	»
1370	Beyoğlu Hüseyinağa	Valide çeşmesi	34	115 metre arsanın 2/3 his.	320	»
2042	Kumkapı Şahsüvar	Kadirga limanı	E. 99 Y. 61 ve ada 163 Parsel 27	Arsanın 1/4 his.	50	»
2098	Fatih Dülgerzade Hoca Şemsettin	Arslan hane	E. 1-3 Y. 3 mahallen 28	Arsanın 90/120 his.	1000	Kapalı zarf
3442	Silivrikapı Fatih Sultan Mehmet	E. Veli ef. Y. Seyit Nizam cad.	E. 1 Y. 9-9/1	İçinde kuyusu olan bostan ve ahırın 1/6 his.	500	Açık arttırma
3834	Çengelköy	Hasanpaşa Seddi Yukarı sokak	E. 8-8 Mü. Y. 3-13	Bahçeli ahşap hane	420	»
3875	Üsküdar Selâmi Ali	Babacan	E. 13-15-17 Y. 15-17-19	İki kıta arsa	330	»
4458	Beyoğlu Hüseyinağa	Sultançeşmesi ve Arnavut çıkmazı	22-6	34,50 metre arsa	110	»
5083	Ortaköy	Taşocağı	E. ve Y. 29	Tarlanın 7 dönüm mukataalı mahallinin 30/120 ve icareteynli 8 dönüm mahallinin 40/120 his.	440	»
6497	Beyoğlu Emincami	İlâı	E. 19 Y. 21	21 metre arsa	70	»
6554	Edirnekapı Kefevî	E. Sarraf Y. Faizci	E. ve Y. 1 Ada 16 Harita 106	Kâgir hane	610	»
7657	Kuzguncuk	Çiçek	E. 9	54,50 metre arsa	50	»

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 14/12/936 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

Bir doktorun cazip keşfi;
Solmuş ve buruşmuş bir cildin Gençliğini iade ediyor.

Viyanada bir tıp mecmuası, dünyayı hayrete bırakacak fennin son zaferini ilân ediyor. Buruşuklukların yalnız sebebi zuhuru değil, izale çaresini de bulmuşlardır. Anneler, hattâ büyük anneler, artık gençlik zamanlardaki taze ve açık tenlerine kavuşabilirler. 50 ve 60 yaşlarında olan kadınlar, gençliklerindeki yumuşak ve buruşuksuz bir cilt teminine muvaffak olabilirler, Buruşukluklar, ihtiyarladığımız vakit zuhura gelir, cild; bazı canlı ve besleyici unsurları kaybeder. Bu unsurlar, şimdiki kemali itina ile intihab edilmiş genç hayvanlardan istihsal edilmektedir. Bunlarla cild beslendiği takdirde tazeleşir ve gençleşir. İşte; Viyana Üniversitesinde profesör Doktor Stejskal idaresinde yapılan keşfin şayanı hayret semereleri bu profsörün keşifinin münhasıran istimal hakkı Tokalon müessesesi tarafından büyük fedakârlıklarla temin edilmiştir.

«Biocel» tabir edilen canlı hüceyreler hülâsası, yalnız penbe rengindeki Tokalon kreminde bulunur. Hastahanelerde 60 - 70 yaşlarındaki kadınlar üzerinde yapılan tecrübelerde altı hafta zarfında buruşukluklarının tamamen zail olduğu görülmüştür. Her akşam yatmazden evvel yegâne cilt unsuru olan penbe rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Siz uyurken, o, cildi besler ve gençleştirir. Serian buruşukluklar izale olur ve bir kaç hafta zarfında daha genç görünmüş olursunuz. Gündüz için (yağsız) beyaz rengindei Tokalon kremini kullanınız. Siyah benleri eritir, açık mesameleri kapatır ve en sert bir cildi yumuşatır, beyazlatır, ve gençleştirir.

Istanbul Levazım âmirliği Satınalma Komisyonundan:

İstanbul Levazım âmirliği satınalma komisyonu ilânları ile İstanbul Haricii Askerî Kıt'at ilânları 1/12/936 tarihinden iş'arı ahara kadar «Kurun ve Akşam gazetelerinde çıkarılacağı ilân olunur. (515) (3356)

İst. Beşinci noterliğine:

Unkapanında Hızırbey mahallesinde 9 numaralı evde oturan bayan Hesna İzmirde Karantınada Tramvay caddesinde 639 No. lı evde mukim umumî vekili bay Ahmedi 16 ikinciteşrin 936 tarihinde daireme tevdi eylediği ve İzmir ikinci noterliğince tebliğ ettirilen azilname ile azletmiş olduğundan keyfiyet mumaileyhanın talebi üzerine neşrü ilân olunur. (M. 920)

Satılık bina
KIZILAY CEMİYETİNDEN:

Cağaloğlunda İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Direktörlüğü karşısında Kızılay Mümessilliğinin bulunduğu bina satılıktır. Müracaat mahalli Yenipostane civarında Kızılay hanında «eski Aksaraylılar hanı» Depo Direktörlüğüdür.

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

2/12/936 Çarşamba 1 den 150 Cami hademeleri.
3/12/936 Perşembe 151 den yukarı cami hademeleri.
4/12/936 Cuma Eytam ve eramil, Muhtacin ve mütekaidin.
5/12/936 C. Ertesi » » » » »

İstanbul, Beyoğlu, ve Kadıköy mıntakaları dahilinde bulunan cami hademelerinin 2/Teşrin/936 ücretlerile Eytam ve eramil ve muhtacin ve mütekaidinin üç aylıkları yukarda gösterilen günlerde verilecektir. Maaş ve ücret sahiplerinin mensup oldukları vakıflar idarelerine müracaatları. (3344)

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası